

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050. — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENE

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Francija in Italija

Ves svet ve, da se fašistična Italija in Francija ne ljubita. Ker sta obe državi močni in vplivni velesili, stoji vsa Evropa pod vplivom njenega spora. Kajti italijanska diplomacija stori vedno nekaj nasprotnega, kar predlagajo in žele Francozi, pa naj gre za evropsko združenje ali pa za maloazijske potresne ponesrečence.

To vztrajno nasprotstvo, — »dure hostilité« pravijo Francozi —, raste bolj in bolj in se je posebno namnožilo v preteklem letu. Vsa oficijelna uglasjenost in komplimentiranje diplomatov ga ne zabriše. Še mnogo bolj kot v francoskem se javlja v italijanskem časopisju neka nervoznost in ostro netrpno razpoloženje čim nanese govor na sosedno veliko latinsko sestro.

Poskusimo v naslednjem označiti vzroke trenja med obema velesilama, ki se v bežnem toku dnevnih dogodkov le redko v vsem obsegu omenjajo.

Osnova spora je zagrenjenost Italije nad pridobitvami svetovne vojne, iz katere je Italija izšla zmagovito a je bila na deležu — kakor misli — prikrajšana največ po francoski diplomaciji. Celo grof Sforza v svoji znameniti knjigi priznava, da je Italija pod takimi pogoji in okoliščinami stopila v vojno, da je moral ves svet dobiti vtis, da jo vodi »sacro egoizmo«. Ta sveti italijanski egoizem je od zaveznikov zahteval kot plačilo za udeležbo na strani velike entente: Tirole, Primorje in Istro, Jadran, bližnji Vzhod in del Afrike.

V Tirolah, v Primorju in Istri je Italija dobila popolno zadoščenje in celo več, kakor je prvotno zahtevala. Z aneksijo Reke in korekturo meje na Krasu v škodo Jugoslavije je bila italijanska meja precej dalje potisnjena na vzhod kot so mogli upati sami Italijani in grof Sforza, ki je za Italijo podpisal rapalski mir, si neprikrito laska, da ga smatra za svoj največji diplomatični uspeh v službi matere Italije. Saj mu za 600.000 Jugoslovancev, ki so prišli pod Italijo, ni bilo treba podpisati niti klavzule o narodnih manjšinah!

Na Jadranu je Italija zahtevala — kar je itak znano in kar popisuje tudi grof Sforza v že tolikrat omenjeni knjigi — hegemonijo. Grof Sforza pravi, da v tej zadevi ni delil mnenja ostale italijanske diplomacije, ker je bil vedno mnenja, da hegemonije Italija na Jadranu ne bi mogla trajno obdržati, ker je po Italijanih obljubljena samo zapadna jadranska obala. A kljub temu pravilnemu mišljenju so Italijani v londonskem paktu zahtevali Dalmacijo in večino dalmatinskih otokov, v Albaniji pa Valono in otok Saseno. V ozadju italijanske Dalmacije naj bi bila »svobodna Hrvatska«, Srbija in Črna gora pa bi naj dobili dohod od morja, ki pa bi moral biti nevtraliziran. Mala Albanija bi praktično bila le italijanska filijalka.

Bivši italijanski minister smatra, da so tolikšne italijanske zahteve bile pretirane. In vendar je v precejšnji meri uspela italijanska diplomacija tudi v tej točki, ker je po mirovnem sklepu pripadel Italiji Zader in šest otokov, pešice Italijanov v Dalmaciji uživa pravice in zaščito narodnih manjšin, — v Albaniji pa je njen faktični uspeh še mnogo večji, kot si ga je sploh kdaj mogla misliti.

Na bližnjem Vzhodu je bila želja Italije, da se preko Dodekaneza, ki ga je zasedla že l. 1911, raztegne njena oblast na jugovzhodni del Male Azije. Radi pomlajene in okrepljene Turčije ji načrt ni uspel, vendar pa je zasedla otok Kasteloriso, po obsegu sicer majhna a strategično važna postojanka in ga spremenila v prvovrstno letalsko bazo.

Glede Afrike je veljal dogovor, da »preidejo na Italijo pravice in privilegiji, ki jih je užival sultan. V slučaju, da Francija in Anglija zasedata nemške kolonije, se pa zavežeta, da bosta dali Italiji »enakovredne rekompenzacije«.

V kolonialnem oziru je bila radodarnost zaveznikov bolj skromna, ker bi morali dajati — od svojega. Angleži so v prid Italiji nekoliko korigirali somalsko obalo v Afriki in odstopili nekaj ozemlja ob reki Juba. Južno od Cirenajke so dobili obširno oazo Darabud, ki je bila nekaj središče senuških izpadov na italijansko Tripolitanijo. Francija pa je na drugi strani Tripolisa odstopila Italiji teritorij, ki omogoča najboljšo zvezo med glavnima oazama Gadames in Gat, ki ležita ob važni karavanski poti k Čadskemu jezeru. S tem pa Italija ni zadovoljna in zahteva vse prostrano pogorje Sahare, preko katerega bi rada prišla k Čadskemu jezeru in razdelila tako francosko afriško posest na dva dela.

Z italijanskimi kolonialnimi zahtevami je v tesni zvezi položaj Italije v Tunisu. Znano je, da je v Tunisu več Italijanov kakor Francozov. Po zakonu uživajo sicer šolsko avtonomijo, toda samo začasno in rimska vlada ne neha protestirati proti možnosti, da bi se ta privilegij ukinit.

V tej atmosferi je razumljivo, da je Italijo vznemirila francosko - jugoslovanska pogodba, dani sama na sebi ni drugega, kakor del pogodbenega sistema, ki prepriča vso Evropo in ima le namen, zagotoviti stabilnost položaja v Evropi in še posebej na Balkanu.

Posebno slabo kri dela v fašističnih političnih krogih pokret italijanskih beguncev proti obstoječemu fašističnemu režimu, ki ga antifašisti vodijo največ iz Francije in Švice.

Austro-madžarski pakt

Avstrija odklonila politično prijateljstvo po nasvetih Nemčije — Fantastična „odkritja“ framasonskega publicista

Zeneva, 5. februarja. d. Prijateljska pogodba, ki sta jo podpisali Avstrija in Madjarska, je seveda zanimala ženevske kroge v večji meri, kakor katerokoli drugo državo. Saj ima Društvo narodov nalogo, da spoprijazni med seboj vse evropske narode ter onemogoči, da bi se z nova porazdelili v dva nasprotna si tabora, kakor je to bilo pred svetovno vojno. Namera avstrijskih in madjarskih državnikov, da sklenejo tesno gospodarsko sodelovanje brez kakih političnih primesi, je bila že znana dalje časa v Ženevi. Toda podpisane dunajskega pakta je dvignilo toliko prahu in toliko najrazličnejših komentarjev po vsej Evropi, da so celo najbolj optimistični prijatelji evropskega miru začeli dvomiti o izključno gospodarskem značaju avstro-madžarskega prijateljstva. Tujakinja revija »Pax«, ki večkrat tolmači vidike generalnega tajništva Društva narodov, je v svoji zadnji izdaji šutila potrebo izraziti svoje mnenje. Kakor je že dunajska oficijozna »Wiener Neueste Nachrichten« zanikala vsako politično zvezo z Madjarsko, tako tudi »Pax« ugotavlja, da ne obstoji noben razlog za vznemirjenje. Malokatera mednarodna pogodba se tako skrbno ogiblje vseh političnih vprašanj, kakor ravno dunajski pakt z dne 26. januarja, ki je po zaslugi posebno avstrijskih državnikov postal zelo močno sredstvo za izgraditev evropskega miru. »Pax« pristavlja, da tudi avstrijski državniki niso popolnoma iz lastne volje in iz najboljših na-

gibov izključili iz pogodbe politično obeležje in da so brzkone sledili namigom, ki so prišli iz Berlina. Dr. Schober se je svoje dni, ko je bil še državni kancler, izrazil, da Avstrija ne bo napravila nobenega zunanjepolitičnega koraka, da ne bo vstopila v nobeno meddržavno zvezo, ne da bi imela Nemčijo poleg sebe. To blagodejno načelo je tudi rešilo avstrijske politike, da v pogodbi z Madjari niso šli predaleč. Nemčija danes se išče svoje zunanje politične smernice, ki pa ne vodijo za enkrat skozi Madjarsko. Zato je tudi svojim zaveznikom na Dunaju svetovala, da si naj ne vežejo rok.

Zato je dunajski pakt zgolj gospodarskega značaja ter izključuje potemtakem vsako politično in celo carinsko zvezo med obema državama, da ne omenimo političnih spletk, ki obstojajo med Madjarsko in drugimi revizionističnimi državami. »Pax« pričakuje, da bo dunajska pogodba kmalu rodila lepe uspehe, ki bodo ugodno vplivali na gospodarski položaj vse Evrope.

Dunaj, 5. februarja. d. Znani publicist Klein, ki je sodrudek »Frankfurter Zeitung« in »Der Österreichische Volkswille«, je smatral za svojo dolžnost, da objavi v obeh listih fantastične izmišljotine o političnem ozadju dunajskega pakta. Framazonska orientacija obeh zgoraj imenovanih listov, ter čistokrvno svobodomiselstvo g. Kleina garantirata za to, da bo v misterij dunajske pogodbe gotovo zapleten kak krščanski politik in pa celo

sv. Stolica. Gosp. Klein piše, da je grof Bethlen prispel na Dunaj nekoliko prepozno, češ, da je kratkotrajno ministrstvo Vaugoin, v katerem je vodil zunanje posle msgr. Seipel, pripravilo v podrobnostih izdelan načrt o politični zvezi med Avstrijo, Madjarsko, Italijo in sv. Stolicco. Dunajska pogodba bi naj po tem načrtu imela vojaški obrambni značaj. Nadalje bi naj omogočila povratek Habsburžanov na madjarski prestol in v Avstrijo. Gosp. Klein tudi ni pozabil poiskati sedaj že običajno italijansko princezino, ki naj bi osrečila Habsburškega potomca med aplavzom madjarskega, avstrijskega in italijanskega naroda. Da bi stvar izgledala bolj tehtna, je po načinu znanih framasonskih listov, ki že dalj časa lažejo o podnavski federaciji pod vplivom Vatikana, »odkril«, da je tudi sv. Stolica dala svoje odobrenje temu načrtu msgr. Seipela. Hvala Bogu in zadnjim volitvam v Avstriji je moral msgr. Seipel v Meran, zunanje ministrstvo na Dunaju je zasedel Schober, ki je seveda z velikanskim ogorčenjem slavlil gosp. Kleinu na razpolago te tajne načrte dunajskega zunanega ministrstva. Resnomisleči politični krogi se ne morejo zadosti načuditi, da se pusti list, kakor je »Frankfurter Zeitung«, ki po navadi zelo jasno vidi v mednarodni politiki, speljati na led, da veruje klevetam, katere so vsa evropska zunanja ministrstva zavrgla kot preveč očitno neumne.

Velik govor dr. Brüninga

„Vse inozemstvo gleda na našo debato“ — Vlada ne namerava nobenih protiuslovanskih korakov

Berlin, 5. februarja. kk. Parlamentarni boj za nemški proračun se je začel danes z govorom državnega kanclerja dr. Brüninga. Takoj ob začetku govora so ga komunisti motili z medklci, državni kancler pa je kljub temu ostal popolnoma miren. Takoj ob začetku svojih izjavanj je naglašal, kako odločilno je za bodoči razvoj gospodarskega in političnega položaja Nemčije, da se državni proračun sprejme po normalnem parlamentarnem potu. Obenem pa je z odločnostjo nastopil proti raznim govoricam z desne in leve strani, da namerava vlada uvesti diktaturo. Naglašal je, da je vlada proti vsakim načrtom diktature. Vlada se je sicer v preteklosti večkrat poslužila znanega čl. 48. ustave, ki govori o izjemnem stanju. Toda njen namen nikakor ni, da bi se sedaj pri obravnavi o državnem proračunu zopet posluževala tega člena. Dr. Brüning je dalje tudi naglasil, da inozemstvo z zanimanjem opazuje, na kakšen način bo sprejel državni proračun. Kar se tiče proračuna samega, je izjavil, da je zgrajen na temelju skrajne varčnosti in da se morebitni manjši dohodki v gotovih pozicijah nikakor ne bodo krili potom novih davkov ali povečanja dolgov, temveč samo z nadaljnjim znižanjem izdatkov. Izrečno je pripomnil dr. Brüning, da se v vprašanju nadaljnjega znižanja izdat-

kov popolnoma strinja z nemško ljudsko stranko. Dalje je dr. Brüning govoril o reparacijskem vprašanju, ki na vsem nemškem narodu bremeni kot temna senca. Glede raznih carinskopolitičnih odredb, ki jih je odredila Nemčija v zadnjem času, je državni kancler izjavil, da je inozemstvo te odredbe sicer občutilo neprijetno, da pa so bile potrebne, da je na ta način Nemčija sploh prišla do sredstev za plačilo reparacij. Nemška vlada bo vso gospodarsko in politično politiko zgradila tako, da se bo potem lahko pripravila celotna rešitev reparacijskega vprašanja. Sicer pa si nemška vlada iz notranjepolitičnih razlogov ne bo pustila diktirati tempo in trenutek za posebne korake. Večina je z velikim odobravanjem sprejela to izjavo, ki je bila očitno naperjena proti narodnim socialistom in Hugenbergovi strani. Ob koncu je dr. Brüning govoril o pogajanjih zadnjih dni z zastopniki poljedelstva. Ta načrt ne obstoji samo iz carinskih odredb. Kar se tiče problema brezposelnosti, se je dr. Brüning skliceval na to, da je že sklicana tozadnja komisija, ter pristavil, da se vodijo razgovori z merodajnimi instancami gospodarstva in delavstva, od katerih je pričakovati znatne ublažitve brezposelnosti.

Tragedija Slovakov na Madjarskem

3 šole za 150.000 otrok

Pariz, 3. febr. Pod gornjim naslovom proučuje današnji »Paris Midi« nadaljevanje izjav, ki jih je dobil od češkoslovaškega zunanjenega ministra dr. Beneša, predmetno manjšinskega vprašanja in manjšinskih sporov ki obstajajo med ČSR in Madjarsko. Na očitek madjarskega predsednika vlade grofa Bethlena, češ, da je madjarska narodna manjšina v ČSR popolnoma brezpravna in prepuščena samo oblasti in samovolji čsl. uradnikov, odgovarja dr. Beneš, da so koncem leta 1929 Madjari imeli 807 popolnoma madjarskih ljudskih šol z madjarskim učenim jezikom. Od 104.068 madjarskih otrok je obiskovalo 94% madjarske šole pod madjarskimi učitelji. Madjari imajo poleg tega na razpolago 14 meščanskih šol, 6 srednjih šol, 24 nadaljevalnih šol in 609 javnih knjižnic. To je vse madjarsko, brez kakšnega čsl. vpliva. Pa to še ni vse. V praškem parlamentu sedi 13 madjarskih poslancev, na Slovaškem izhaja 57 madjarskih časopisov, v Podkarpatski Rusiji pa 22, na Slovaškem živi veliko število madjarskih pisateljev in umetnikov, ki lahko v popolni svobodi razvijajo svoje kulturno delovanje.

Dr. Beneš pristavlja, da bi bil zelo vesel, če bi smel in mogel ugotoviti enake ugodnosti za slovaško narodno manjšino, ki živi v madjarski državi. V madjarskem parlamentu slovaška manjšina nima nobenega zastopnika, slovaški otroci ne razpolagajo z nobeno šolo in nobena kulturna ustanova jim ni na razpolago.

Raznih protifašističnih atentatov je francoska justica ni tako sodila in obsodila, kakor bi želeli v Rimu. In ko je na londonski konferenci prišlo na vrsto vprašanje pomorske razorožitve, je Italija brezpogojno zahtevala enakost s Francijo in ni popustila za las, čeprav ves svet ve, da že iz finančnih razlogov ne more Italija vzdržati tekmovanja z bogato Francijo. Italiji gre pač za njen prestiž.

S tem je Madjarska naravnost kršila obveznosti manjšinskih pogodb. Kako more Madjarska v oficijelnih dokumentih trditi, da ima 50 slovaških ljudskih šol, ko pa nima nobene popolne. Samo na 47 šolah se slovaščina uči kot poseben postranski učni predmet. Do sedaj dr. Beneš ni poznana nobena država na svetu, ki bi take šole imenovala manjšinske. Samo tri šole obstojajo za 150.000 Slovakov, v katerih se polovica predmetov poučuje v madjarsčini, polovica v slovaščini. Dr. Beneš pristavlja, da postaja položaj za slovaško manjšino nevzdržljiv. Tembolj nerazumljivo so torej madjarske težnje po reviziji mirovnih pogodb, katere sistematična propaganda neprestano razklada ven med lahkoverni svet. Po mojem mišljenju je popolnoma absurdno, da se ob vsaki priliki zahteva sprememba mirovnih pogodb, ko Madjarska niti ne izpolnjuje manjšinskih obveznosti in ko vsa Evropa enako stremi za sporazumom in za mirom.

Turčija bo pomagala graditi Panevropo

Zeneva, 5. februarja. AA. Turška vlada se bo odzvala povabilu Sveta Društva narodov in bo sodelovala pri delu odbora za evropsko unijo. Turčijo bo zastopal na zasedanju v maju zunanji minister Rudži-bej. Zaradi sodelovanja Rusije in Turčije je izbruhnil na zadnjem zasedanju Sveta Društva narodov, kakor je znano hud spor. Rusija še ni sprejela povabila.

Takšno je torej razmerje med državama, ki sta se postavili na čelu obeh evropskih blokov: Francija za veljavnost in trajanje mirovnih pogodb, Italija za revizijo. Mislimo, da mirovna misel nima nikdar preveč zagovornikov in prijateljev. Zato kot iskreni prijatelji miru samo želimo, da bi se razmerje med obema državama zboljšalo, kar bo prineslo korist njima, kakor tudi vsej Evropi.

Atentat na Mussolinija?

Berlin, 5. februarja. kk. (Lastna brezžična vest.) Po dosedaj še nepotrjeni brezžični vesti iz Rima je bil včeraj preprečen poskus umora Mussolinija. Varnostna policija za osebno varstvo Mussolinija je pod vodstvom šefa te policije Arturja Boehinija aretirala dva oborožena moška. (Prednja vest priobčujemo z vsemi rezervami. — Op. ur.)

Nov parnik na Jadranu

Sušak, 5. februarja. z Včeraj ob 3 popoldne je bil v ladjedelnici »Neptun Work« pri Walkerju spušen v morje nov luksuzni brzi parnik na dva vijaka. Lastnica parnika je »Jadranska plovdba«. Ladjica ima 1500 brutto ton. Urejena je najmodernejše. V l. raz. je 110 kabin, v II. raz. pa 40. Velik del kabine je z eno posteljo. Glavni salon je na krovu. Parnik ima dva stroja z 1500 konjskimi silami.

Opozorilo drž. upokojujencem

Belgrad, 5. februarja. AA. Opozorilo državnim upokojujencem. Vsi upokojujenci, ki prejemajo pokojnino bodisi neposredno pri blažajih državnih ustanov, ali pa po Poštni hranilnici, in ki jim je 30 do 60 let in niso oženjeni in dobe nad 2500 Din mesečne pokojnine, dalje vodci brez zakonite dece ali ločenci ali sodno ločeni, ki ne plačujejo alimentacije za deco, ali je nimajo, so dolžni likvidirati izplačilo blažajih na delu do konca februarja in predložiti krstni list in druge potrebne dokumente zaradi plačila in eventualne oprostitve samega davka. Obenem se opozarjajo vsi upokojujenci in upokojujence, da morajo na podlagi uredb o draginskih dokladah prijaviti svoje izpremembe, tako osebne, kakor tiste, ki se tičejo pokojnine.

Vprašanje brezposelnosti in naši delavci

Belgrad, 5. februarja. AA. Minister za socialno politiko in narodno zdravje Nikola Precca je sklenil sklicati široko konferenco zastopnikov zainteresiranih državnih oblasti in družb, da se prouči vprašanje brezposelnosti v tujih državah, zlasti v tistih državah, kjer se nahajajo na delu naši delavci. Konferenca bo 16. t. m. ob 16 v ministrstvu za socialno politiko in narodno zdravje. Udeležbo se je zastopniki ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje, ministrstva za kmetijstvo, trgovinskega ministrstva, prometnega ministrstva, ministrstva za gradnje, zunanega ministrstva, notranjega ministrstva in zastopniki centrale industrijskih korporacij, dalje zveza združenih delavskih sindikatov, centralni odbor za posredovanje dela, izseljeniški komisariat in sekretariat splošnega delavskega saveza.

Inozemstvo kupuje naš fižol,

Beograd, 5. februarja. AA. Neke tuje tvrdke se zanimajo preko Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine za tele naše predmete: Za užitne gobe, za suhe dalmatinske višnje, fižol, suh grah, čiščene orehe. Interesenti dobe podrobne informacije pri informativnem komercialnem oddelku Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine pod št. 22—67.

zajčje kože

Belgrad, 5. februarja. AA. Neke tuje tvrdke se zanimajo preko zavoda za pospeševanje zunanje trgovine za kože in krzna, zlasti domačih in divjih zajcev. Interesenti dobe podrobne informacije pri informativno-komercialnem oddelku Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine pod št. 22—64.

in ovčje čreva

Belgrad 5. februarja. AA. Neke večja inozemska tvrdka se je obrnila na Zavod za pospeševanje zunanje trgovine s prošnjo, da jo spravi v zvezo z našimi proizvajalci in izvozniki ovčjih črev. Čreva morajo biti mokra, soljena in v sodih po najmanj 400 kg. Interesenti dobe podrobne informacije pri informativno-komercialnem oddelku Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine pod št. 22—61.

Francoz zagovarja znižanje reparacij

Pariz, 5. febr. kk. V političnih krogih se mnogo govori o predlogu grofa D'Ormessona, da bi se nemška plačila po Youngovem načrtu za prihodnji dve leti znižala za 50% in da bi se obenem voljaški izdatki Nemčije in Francije znižali za eno dvajsetino. Bivši ministrski predsednik Herriot izjavlja v »Ere Nouvelle«, da se v načelu strinja s predlogom, da bi bil za kak drug enostavnejši in direktni način pomoči Nemčiji in smatra tak poseg v Youngov načrt za nevaren.

Viharna se'a čsl. parlamenta

Praga, 5. febr. kk. Ko je hotel danes dopoldne v parlamentu podati ministrski predsednik izjavo o dogodkih v Duchu in Aschu, so ga sprejeli komunisti s klici: »Mrtve imate vi na vesti, vi morilci!« Posebno velik hrup je nastal, ko je Udržal izjavil, da so orožniki streljali v silobranu, ker so bili sami ogroženi. Velik hrup je nastal tudi tedaj, ko je Udržal govoril, da so krivi dogodkov oni, ki so, kakor aretirani poslanci Stran-sky, pod parlamentarno imuniteto hujskali množice in v mnogih industrijskih krajih po načrtu razvijali akcijo. Ob koncu svojega govora je Udržal naglašal, da je nujno potrebno, vzdržati v državi mir in red, kar je večina glasno odobraval. V imenu nemških in čeških socialnih demokratov je tudi poslanec Tomašek označil kot krivce tragičnih dogodkov komuniste.

Komunistični poboji o CSR

Praga, 5. febr. AA. Pri komunističnih neredih v rudarskem področju severno-zapadne Češke so štirje mrtvi, dve osebi pa sta hudo ranjeni. Mnogo ljudi je ranjenih.

Ti dogodki so dobili odmeva tudi v parlamentu. Ko sta danes stopila v dvorano ministrski predsednik in minister notranjih zadev, so ju komunistični poslanci sprejeli s psovkami. Ministrski predsednik je nato izjavil, da so državni organi pri teh neredih izvršili samo svojo dolžnost. Svojo izjavo je sklenil z besedami, da je vlada odločena preprečiti vse demonstracije. Socialni demokrati (tako češkoslovaška kakor nemška skupina) so takisto dali skupno izjavo v parlamentu, v kateri obsojajo agitacijo skrajnih elementov, ki izkoriščajo brezposelno krizo.

Romunsko posojilo

Pariz, 5. febr. kk. Pogajanja romunskega finančnega ministra Popovicija v Parizu radi najetja inozemskega posojila se ne razvijajo prav lahko. Dasi so se bančno tehnične modalitete uredile, je treba vendar še rešiti celo vrsto političnih vprašanj. Potrjuje se, da bo posojilo znašalo 1 milijardo do 1,25 milijarde. Obrestna mera bo znašala 7 in pol %. Quai d'Orsay pa zahteva obvezno jamstvo, da se posojilo ne bo porabilo za kritje proračunskega deficita, temveč izključno za narodno gospodarstvo. Dalje zahteva, da se odpravijo vse omejitve o prostem prometu s kapitalom in da se izvrši temeljita sanacija državnih financ.

Bukarešt, 5. febr. kk. »Adeverule komentira danes notranjopolitični položaj in prihaja do sledečega zaključka: Usoda vlade Mironesca je zapetelena. Sedanja vlada mora likvidirati. Sedaj se govori samo še o obliki umika. O tem so prepričani celo nekateri člani vlade same. Sedaj se pripravljajo sestava koalicijske vlade. Vse stranke uvidevajo v lastnem interesu, da je taka rešitev v danem trenutku najugodnejša.

Incident na bolg. meji

Sofija, 5. febr. AA. Bolgarska agencija javlja o grško-bolgarskem obmejnem incidentu: Bolgarski kmetje so se nahajali v gozdu kraj meje in sekali les. Ta gozd se nahaja blizu vasi Slaština v oblasti Nevakopa. Vojaki, ki so bili v grški obmejni stražnici, so nato iznenada otvorili ogenj proti bolgarskim kmetom. Eden izmed grških vojakov je prestopil demarkacijsko črto in preganjal nekega kmeta na bolgarskem ozemlju. Med pregovarjanjem se je grški vojak drznil s kopitom puške udariti po bolgarskem kmetu. Vojaki iz bolgarske stražnice so takoj prihiteli kmetu na pomoč. V tem pa so grški vojak otvorili ogenj na bolgarsko ozemlje. Prišlo je do streljanja, pri čemer je bil ubit oni grški vojak, ki je vdrl na bolgarsko ozemlje.

Društvo narodov

Zeneva, 5. febr. kk. Tajništvo Društva narodov je danes zvečer objavilo svoja prva vabila na podlagi sklepov evropske komisije. Konferenca izvoznih in uvoznih držav, ki prihajajo v poštev za prodajo sedanjih preostankov žita v vzhodnih državah, bo v Parizu 23. t. m. Na dan 26. t. m. pa je sklican tudi v Pariz 11 članski odbor za vprašanje carinske politike in za potrebne odredbe za ureditev bodoče prodaje vzhodnoevropskega žita. Ta odbor se bo med drugim bavil tudi z vprašanji preferenčnih carin, agrarnega kredita in z Loucheurjevimi načrtom za ustanovitev mednarodne agrarne banke.

Pretepi na dunjski univerzi

Dunaj, 5. febr. kk. Pred dunajskim vseučiliščem so danes zopet bili pretepi med narodnimi socialisti in socialisti. Narodni socialistični študenti so zopet prišli večinoma v Hitlerjevi uniformi že zgodaj zjutraj, na kar so se vršle volitve v nemško študentsko zbornico, pri čemer je prišlo do spopada s socialističnimi in židovskimi študenti, v katerem so pretepli francoskega medicina Gastona Ladmiraala do krvi in ga vrgli po stopnicah. Francoski poslanik bo najbrže storil radi tega diplomatske korake. Tudi več drugih študentov je bilo ranjenih. Policija je aretirala več študentov.

Zopet mosulski petroleji

Pariz, 5. febr. kk. Francoski gospodarski krogi presojaajo zelo skeptično vesti, da bi se bila sklenila posebna pogodba med petrolejsko družbo v Mosul in med vlado Iraka o zgraditvi oljcevoda iz Mosula v Jaffo, ker pogajanja med Parizom in ostalimi družabniki mosulске petrolejske družbe še niso končana. Francija zahteva, da se oljcevod zgradi iz Mosula v Tripolis v Siriji. Ta proga je za 300 km krajša, kakor proga po Palestini. Francija je udeležena pri družbi s 23,75% in ne bo dovolila, da bi si Anglija v interesu svoje indijske politike zgradila strateško železnico od Sredozemskega morja do Perzijskega zaliva na stroške petrolejske družbe.

Stric Tomovi načrti

Kako si predstavlja ameriški profesor rešitev gosp. krize v Evropi Kako zaslužnilev Kitajske

Newyork, dne 5. febr. (U. P.) Ameriški listi se že dalje časa bavijo s fantastičnim načrtom, ki ga je izdelal sedaj v Šangaju na Kitajskem bivajoči vseučiliški profesor dr. Paul Monroe (Columbija), o načrtu, kako bi se Evropa na najkrajši način iznebila svojih vojnih dolgov, Kitajska pa istočasno dobila od Evrope posojilo v obliki blagovnega materiala. Ameriški profesor je predložil svoj načrt kitajski vladi v Nankingu ter istočasno tudi državnemu tajništvu v Washingtonu. Zadeva je baje dozorela že tako daleč, da je profesor Monroe dobil pooblastilo, da se pogaja s kitajskimi ministri. Ameriški učenjak je mnenja, da se vojni dolgovi ne bodo nikdar mogli izbrisati na način, ki je sedaj v veljavi. To bo tem manj mogoče v trenutku, ko bo Nemčija prenehala plačevati reparacije Angležem in Francozom. Zato bi bilo potrebno, pravi prof. Monroe, da naj se zahteva, ki jih ima Amerika v Evropi,

spremenijo kratkoma v posojilo kitajski republik. Sedaj plačuje Nemčija reparacije Francozom in Angležem, ki dostavijo isti denar Ameriki v odplačilo svojih lastnih dolgov. Američi želi auditi Kitajski velikansko posojilo. Zakaj bi verjelo Amerika ne rekla Neamec sledeče: Mesto da plačujete Franciji in Angliji, ki isti denar zopet meni odstopiti, plačujte naravnost in neposredno kitajski vladi in sicer ne v denarju ampak v blagu. Vse, kar boste poslali Kitajski, se vam bo odražalo od vaših reparacij in zapisalo v dobro mojega posojila. Na ta način bi nemška industrija našla velikanski trg za svoje izdelke, kar bi olajšalo njeno brezposelno krizo. Ameriškim krogom se načrt baje dopade, ne toliko vsled predlogov, ki jih vsebuje ampak vsled njegove ameriške širokopoteznosti. V Angliji, tako piše »New York Herald«, je načrt zbudil veselost

„Prager Presse“ o kraljevem obisku

»Prager Presse« z dne 3. t. m. št. 34 je priobčila na tretji strani članek svojega beograjskega dopisnika pod naslovom »Kralj Aleksander v Zagrebu«. V tem članku piše »Prager Presse« med drugim sledeče: »Bivanje kralja Aleksandra v Zagrebu je v očeh jugoslovanskega javnega mnenja zelo važen dogodek, posebno za Hrvate. V dvanajstih letih, odkar so bili vsi Jugoslavlani osvobodeni in združeni, se še ni napravil tako važen korak za konsolidacijo notranjopolitičnega življenja v Jugoslaviji. Celih deset let so se od najrazličnejših strani pojavljali dvomi, da bi bilo sploh mogoče doseči odkrito sodelovanje vseh državotvornih elementov v Jugoslaviji v dobrobit mlade jugoslovanske države. Ti dvomi so od časa do časa celo ruvali na temeljih te države. In v teh kritičnih trenutkih, ko so celo najboljši delavci začeli dvomiti nad boljšo bodočnostjo, ko se je že zdelo, da so žrtve mnogih rodov zastoj ali vsaj še nezadostne, se je pokazala na obzorju jugoslovanske bodočnosti še nova svetla luč v osebi jugoslovanskega vladarja.«

»Dokaj razlogov je bilo za geslo: Nehajmo z dosedanjim in začnimo pisati z današnjim dnevom list jugoslovanske zgodovine — in ko so potem sledila dejanja novega režima, vsa v duhu manifestacije od 6. januarja, je žel kralj in njegova vojska zahvala iz vseh delov države. Danes priznava v Jugoslaviji vsakdo, da je razvila nova vlada izredno delavnost v duhu jugoslovanstva. Dosledna politika je privedla tudi do vidnih manifestacij, h katerim v prvi vrsti spada tudi sedanje bivanje kralja Aleksandra v Zagrebu. Tu je dosegla psihološka rešitev jugoslovanskega vpra-

šanja svoj višek.«

»Zlata doba stare Hrvatske je v zavesti širokih hrvatskih mas še vedno tesno združena s hrvatskimi kralji. In jugoslovanski kralj Aleksander je s svojim bivanjem v Zagrebu dokazal hrvatskim množicam, da je prav tako kralj Hrvatov, kot Srbov. Vrh tega ima bivanje kralja Aleksandra v Zagrebu danes še važen politični pomen. Po nešteti manifestaciji lojalnosti za edinstveno Jugoslavijo, ki so večinoma vse prišle iz Hrvatske, predstavlja bivanje vladarja Aleksandra v Zagrebu najmočnejšo vez, ki druži vse Jugoslavlane v enotni in nedeljivi Jugoslaviji. S tem se tudi hkrati najbolj učinkovito demantirajo vse zlohotne govorice, ki jih širijo emigranti v inozemstvu in se trudijo z nasiljem vzbujati v hrvatski javnosti stalno razburjenje. Da vkljub vsemu temu ti poskusi niso uspeli, je danes vsakomur jasno. Vsa inozemska javnost se lahko ponovno prepriča, da nihče več ne more jugoslovanskega naroda speljati od zadržane poti.«

»Jasno je seveda, da se konsolidacija jugoslovanskih razmer močno loči od podobnih stremeljenj pri drugih starejših narodih. Ta razlika izvira v prvi vrsti iz gospodarske krize. Gospodarska kriza pa dela državnikom vsega sveta sive lase, je internacionalna, in Jugoslavija je le prizadet sektor. Da bi pa tem lažje rešili to težko gospodarsko krizo, je bilo gotovo pravilno in potrebno, da je kralj Aleksander izbral Zagreb za svojo prestolico in je tudi od tu s svojimi sodelavci vršil vladarske posle, s čimer je našlo drugo važno vprašanje svoje rešitve, namreč vprašanje medsebojnega zaupanja.«

Nevarnost sovjetskega letalstva

Alarmantne vesti angleškega lista o zračnem oboroževanju Sovjetov — Najprej bombe, potem strupeni plini

London, 5. febr. d. »Daily Mail«, poroča po svojem moskovskem dopisniku, da sovjetska vlada z mrzlično naglostjo gradi zračno brodogradnjo, ki bo po obstoječih informacijah kmalu največje na svetu. Dopisnik londonskega lista je imel priliko prepričati se na lastne oči, da je tekoma zdajšnjih treh let sovjetska vlada izdala 18.000 diplom za zračne pilote. Nadalje je dopisnik ugotovil, da se trenutno nahaja 8000 nemških izvedencev v sovjetskem zrakoplovstvu. Nemci imajo pred vsem nalogo, da izobrazijo pilote in radio-telegrafiste na letalih. V Moskvi obstoja ena velika letalska akademija, katero imenoma vodi general Harkov, v kateri pa je večina profesorjev in tehničnega osebja prišla iz Nemčije. Rusko zračno bro-

dovje ima stalne manevre, v katerih se letalci vadijo posebno v dveh smereh. Prvič napad z bombami na velike razdalje in drugič, bombardiranje in uničenje mest. Isti dopisnik trdi iz prvih virov, da je sovjetski generalni štab pripravil celo dalekosežen napadalni načrt, ki predvideva en začetni napad z lažjimi letali, da se zaneše zmeda med sovražnike. Temu napadu bi sledil drugi z težjimi letali, ki bi usipali tone bomb na sovražna mesta, nakar bi prišla letala z bombami napolnjenimi s strupenimi plini. Slednja bi uničila sleherno življenje. Angleški list pristavlja, da mora civilizirana Evropa zasledovati z veliko večjim zanimanjem oboroževanje Sovjetov v zraku, če se hoče braniti pred navalom barbarskih sil

Gandhi stavil predloge

Upanje na končni sporazum

London, 5. febr. kk. Gandhi se je, kakor se čuje, v nekem pismu, ki ga je pisal podkralju, izrekel pripravljenega, da ustavi pasivni odpor, če bi indijska vlada izpolnila tri zahteve:

1. da se uvede preiskava radi brezobzirnega postopanja policije;
2. da se potom razsodišča uredijo vprašanja javnih dolgov;
3. da se vrne premoženje, ki je bilo zaplenjeno članom kongresa.

»Morning Post« doznava iz Novega Delhija,

Netočne vesti o atentatu v Rimu

Rim, 5. febr. kk. Vesti, ki se širijo v inozemstvu o novem poskušanem atentatu na Mussolinija, so netočne. Resnično pa je, da je policija preteklo noč prišla starega znanega sardinskega anarhista in našla pri njem v kovčku dva revolverja in dve bombi. Pri aretaciji pa se je nenadoma oprostil in s tremi strelji ranil enega policista, nato pa sam sebi prestrelil lica. Uradno se o tem poroča, da je še pred začetkom fašističnega režima odpotoval iz svoje sardinske domovine v Južno Ameriko neki Gironi, ker ni tajil svojega anarhističnega mišljenja in zato ni imel miru pred policijo. Pridobil si je argentinsko državljanstvo, ne da bi spremenil svojega imena. Pred kratkim je z argentinskim potnim listom in vizumom tamkajšnjega italijanskega konzula dospel v Neapelj, kjer so ga takoj prijaviili politični policiji, ki ga je natančno opazovala. Naenkrat pa se je pojavil v odličnem rimskem hotelu, kjer se je vpisal s pravim imenom. Policija ga je hotela prijeti ponoči, ni ga pa dobila v sobi. Kmalu nato pa ga je zopet zasledila v majhnem hotelu, kjer je bival z neko madjarsko plesalko. Ko ga je policija telesno preiskovala, je kar skozi obleko oddal tri strele na policista, nato pa še sebe ranil v lice. Smatra

se, da je policija na ta način prišla na sled atentatu na duceja in na kralja. Pri policiji uče Gironi dati prav nobenega pojasnila. Sumljivo je posebno to, da so našli pri njem samo 500 lir, ko ni verjetno, da bi mogel brez sredstev živeti dalj časa v Italiji.

3 leta ječe za Tausenda

München, 5. februarja. AA. Državni tožilec zahteva za pustolovca Tausenda, ki je operabil razne politične prave za pol drug milijon mark pod pretvezo, da bo izdeloval umetno zlato, šestletno kazen. Med operativnimi političnimi voditelji je tudi general Ludendorff. Tausend si je iz izkupička teh svojih poslov kupil več hiš in dva gradica.

Berlin, 5. februarja. AA. Sodišče je obsodilo modernega alkimista Tausenda zaradi goljufije na tri leta in osem mesecev ječe. V kazen je vstelo poldrugo leto preiskovalnega zapora. Kakor znano, je Tausend trdil, da lahko spreminja kovine v zlato. V afero so bili zapleteni general Ludendorff in druge odlične osebnosti iz nemških finančnih in industrijskih krogov.

Dunajska vremenska napoved. Hladno vreme bo trajalo dalje. Oblačnost ni gotova

Grozote potresa v N. Zelandiji

Wellington, 5. febr. AA. Med mestom Napier in mestom Gisborne so letala doganila, da se je obrežje po potresu zelo izpremenilo. Reke med Wainuu in zalivom Hawkes so brez izjeme izpremenile svoj izliv. V nekaterih krajih se je obala dvignila za 40 do 50 čevljev. V okolici mesta Napier se je strano obrežje zrušilo v morje.

Auckland, 5. febr. AA. Po brzopletnih poročilih je potres popolnoma uničil kanalizacijo mesta Napier. Ker je nevarnost, da izbruhnejo nalezljive bolezni, mora prebivalstvo do petka zvečer izprazniti mesto.

London, 5. febr. kk. V potresnem ozemlju v Novi Zelandiji so bili danes zopet novi hudi sunki, ki so povzročili veliko paniko. Točno število mrtvih še sedaj ni znano. Društvo Rdečega križa domneva, da jih je več kot tisoč, posebno v Napieru v Hastingsu. V teh krajih so oblasti razglasile izjemno stanje in hodijo po mestu mornarji in policijske patrulje, ker se množijo slučajni, da neodgovorni elementi ropajo zapuščenca stanovanja. Pojavilo se je tudi obšutno pomanjkanje živil.

Glej tudi poročilo na 6. strani.

4 mili. Din za reveže

Nlea, 5. febr. AA. Policija je odredila preiskavo glede smrti Drinana, ki je zapustil za londonske ubože 70.000 funtov. Policija je prejela obvestilo, da je izginilo 150.000 funtov, ki jih je imel pokojnik. Truplo Drinana bodo izkopali in ga preiskali, ker sumijo, da je bil zastrupljen.

Drobne vesti

Belgrad, 5. febr. ž. Med jugoslovansko vlado in madjarskimi lastniki vcinialnih železnic se je dosegel sporazum. Jugoslavija dobi 1700 km železniške proge. Za to plača 3500 milijonov Din ± 0% obresti od l. 1919. dalje v sedmih obrokih.

Belgrad, 5. febr. ž. Minister za socialno politiko je v dogovoru s kmetijskim ministrom izdelal pravilnik o zaščiti in zavarovanju poljskih delavcev po vsej državi.

Belgrad, 5. febr. ž. Minister za socialno politiko je odredil, da se 15. februarja izvršijo volitve zaupnikov rudarskih delavcev v rudniških revirjev v Trbovljah.

Belgrad, 5. februarja. AA. Ivan Ostić, znan pod imenom Ica, kmet iz Prske, predmestja Nove Gradiške, je ubil z revolverskim strelom 2. t. m. ob 8. zvečer Andreja Berica, mestnega načelnika in banskega svetnika iz Nove Gradiške. Pri zasiljanju je Ostić izjavil, da je to storil iz osebne osvete.

Zagreb, 5. februarja. ž. Danes ob 2 popoldne je v Kumičevi ulici 10 skočila iz 4 nadstropja Danica Pintarić, stara 35 let, ki je prišla na obisk k neki svoji prijateljici. Vzrok tega samomora ni znan.

London, 5. febr. AA. Po najnovejših podatkih je v Angliji 40 milijonov ljudi. Napram lanskemu letu je prebivalstvo naraslo za 200.000. Presežek žen nad moškimi znaša pol drug milijon.

London, 5. februarja. kk. V poslanski zbornici je predlagal poslanec Turberville načrt zakona, da se v bodoče ne sme izreči nobena smrtna kazen nad nosečimi ženskami.

Učiteljska imenovanja

Na novo so imenovani začasni učitelji in učiteljice, ki so dovršili učiteljska in sicer v 5. II.: Lazniček Antonija v Prtoču, Murska Sobota, Boušnar Angela v Velenju, Brejc-Zidar Vera v Litiji, Kleč Antonija na Pilštani, Zabajk Stanislava k Sv. Bollenku pri Ptuj, Vodnik Ignacij v Vidice.

Na novo so imenovani za kontraktualne učitelje in učiteljice: Herzog-Tauzes Vanda na Primorskem pri Litiji, Sosuž Edvard v Selce pri Kranju, Velišek Marija v Št. Jurij pod Taborom, Čekada Miroslava v Št. Jernej na Dolenjskem, Vodopivec Bogomira v Javorje pri Litiji.

Napredovali so iz 5 v 4-II.: Emilja Jurinec v Svecini pri Mariboru, Vičar Franc pri Sv. Lovrencu pri Ptuj, Ross Kornelija v Senčurju, Stefančič J. v Konjicah, Slibar Terezija v Gorjah pri Bledu.

Napredovali so iz 4 v 3-II.: Mencej Franc na Bučah, okr. Šmarje, Rajšp Magda v Kamniku, Berglez Marija v Zicah pri Konjicah, Humer Franja v Dobjem, okr. Šmarje pri Jelšah, Sancin-Bunc Mara v Mirni na Dolenjskem, Gančnik-Šijanec Mira v Guštanju, Zidanik Marija v Bogočini, okr. Dolenja Lendava.

Prestavljena je: Boušnar Angela iz Ogulina v Št. Jernej na Dolenjskem.

Tečaj za polirje

Ljubljana, 5. februarja

Danes se je vršila v prostorih Združenja inženjerjev in arhitektov širša seja odseka za železobetone, katere so se udeležili tudi zastopniki inženjerske zbornice, za referat za pospeševanje obrti tajnik Ivan Brozovič, za Zbornico TOI in za Zavod za pospeševanje obrti stavbenik Ivan Ogrin, za Zvezo industrijske inž. šolje, za Zadružno stavbenih mojstrov za dravsko banovino Iv. Bricelj, za Srednjo tehnično šolo ravatelj dr. Reiser, za Zadružno zidarjskih mojstrov Hlešč Jernej in še mnogi člani Združenja inženjerjev in arhitektov.

V uvodnem govoru je dr. ing. Kasal objasnail potrebo strokovnega tečaja za polirje, na kar je prepuštil debati, naj določi, če je tečaj potreben, in če je, kdo naj ga organizira in kakšen naj bo program. Ponudil se je sam za brezplačnega predavatelja, prav tako je dal univ. prof. ing. Kral za ta tečaj na razpolago laboratorij za preizkuševanje gradbenega materiala, kjer bi se lahko vršile najnujnejše praktične vaje. Stroški bodo torej izredno majhni.

Debata je soglasno dokazala, da je ta tečaj zlasti za starejše polirje, katerim življenjske prilike ne dovoljujejo, da bi mogli obiskovati gradbeno rokodelsko šolo, izredno koristen, zlasti če hočejo delati z železobetonom v čim večje zadovoljstvo svojega delodajalca. Sicer jih ta tečaj ne bo usposobil še za nič višjega, vendar bodo lažje delali pri železobetonu in zato tudi preje dobili zaslužek.

Tečaj bo organizirala Zadruška stavbenih mojstrov za dravsko banovino, ki bo našla tudi viro, da bo krila eventualne nastale stroške. Ravnatelj Srednje tehnične šole dr. Reiser pa je obljubil, da bo poskrbel, da se bo ta tečaj lahko vršil v prostorih Srednje tehnične šole brezplačno. Program tečaja naj bi obsegal 10 do 15 večernih predavanj, na katerih bi dobili polirji principielne praktično znanje o funkciji železobetona brez formul, o izbiri in preizkušanju materiala, o vpetosti, o opažu, o izolaciji itd. Sicer je o vsem že poučevala mnoga leta gradbena rokodelska šola mnogo bolj izčrpno, tistim pa, ki je niso mogli obiskovati, pa se nudi prilika sedaj, da vsaj kolikor toliko spopolnijo svoje znanje.

Amer. Slovenci prihajajo na obisk

Ljubljana, 5. febr.

Nad četrto milijona Slovencev je danes v severnoameriških Združenih državah in v Kanadi. Ogrmna večina se je doselila že pred vojno v Ameriko, kajti po vojni je zaradi omejitve priseljavanja prišlo le malo novih naših ljudi v Ameriko. Skoraj vsi naši ljudje so se naselili stalno onkraj morja, pa so vendar še, čeprav so morali iti za kruhom v daljne kraje, ostali s srcem doma. Mnogo jih živi v razmeroma ugodnih razmerah in zato ni čudno, če so se odločili obiskati zopet domovino, s katero jih veže toliko vezi.

Kranjska Slovenska Katoliška Jednota v Clevelandu se je letos odločila, da napravi velik izlet v staro domovino. K temu skupnemu izletu se je

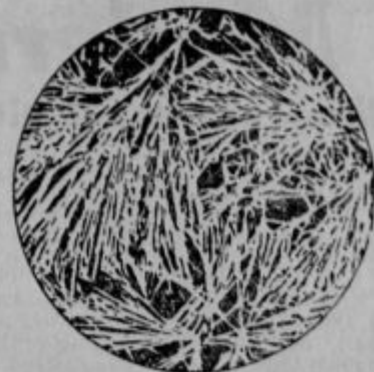
prijavilo doslej lepo število naših ljudi, ki hočejo priti za nekaj tednov spet v domači kraj, obenem pa porabijo to priliko, da si ogledajo tudi druge pokrajine v državi, kjer imamo toliko naravnih lepot.

KSJ se je pogodila glede aranžmana izleta z angleško paroplovno družbo Cunard. Izletniki se bodo vkrkali dne 21. junija v New Yorku na največjo Cunardovo ladjo »Berengario«. Ladja ima 52.236 ton, je dolga 280 in široka 30 metrov, njeni stroji pa razvijajo hitrost 24 milj na uro. Ladja bo priplula v Cherbourg 6 dni po odhodu iz New Yorka in tako bodo naši ljudje prišli konec junija v domovino. Družba je dala na razpolago za spremstvo na vsej poti svoje uradnike Slovence. Razumljivo je, da bomo tudi mi z veseljem sprejeli izletnike. Že

se pripravljajo sprejem na Jesenicah in v Ljubljani. Organizira ga Družba sv. Rafaela za varstvo izseljencev. Izletniki bodo obiskali tudi Dalmacijo in se skozi Bosno in Beograd vrnil domov.

Da pripravi vse potrebno, se je mudil v Ljubljani ravnatelj družbe Templeman iz Anglije.

Naši ameriški Slovenci, organizirani v svoji katoliški slovenski podporni organizaciji, prihajajo v domovino na obisk, da izpričajo, kje je njihov dom, kje narod, iz katerega so izšli in s katerim se smatrajo še eno. Ostali so v daljni tujini zvesti vsem tradicijam svojih dedov, zato so nam tem priskejše dobrodošli. Slovenija naj stori vse, da bo njihov sprejem dostojen in vreden bratske ljubezni, ki smo jo dolžni drug drugemu!

Čisti kofein

Izločen iz kave, je zmes nežnih, belih kristalov. Vsak kilogram kave vsebuje 10 do 20 gramov kofeina. Že 0.2 do 0.5 g (to so 2 do 3 skodelice navadne kave) more neprijetno učinkovati zaradi povzročanja krvnega pritiska, draženja živcev in ledvic. Zdravniku je vse to najbolj znano in on mora večkrat prepovedati kavo s kofeinom. Vedno pa dovoljuje kavo Hag brez kofeina. Po kavi Hag ni nobenih škodljivih dražljivih učinkov kofeina, užitek je popoln, neomejen, ker je kava Hag najboljše kvalitete. Pamet velja, da je za zdrave in bolne najboljša kava Hag. Poizkus Vas bo uveril! — Kava Hag je na prodaj v vseh dobrih trgovinah z živili, dobi se pa tudi v kavarnah in hotelih.

Se nekajkrat je zažvižgal Marinko, potem pa vzdihnil: »Se ne dajo privabiti!«

»Zjutraj, zjutraj bo šlo boljše!« meni Frone. »Ob nedeljah popoldne, ko so vsi Ljubljančani na šmarni gorici mu prigovarjali drugi. »Danes ne bo prida lov!« trdi tretji. »Ne bo ga ne,« vidim, da ne gre! So že preveč preplašeni!« pritrjuje lovec Frone.

Kdaj bo Marinko spet lovil golobe, res ne vemo, zakaj sklenil je, da bo napravil tako, kakor pri lovu na čipe v Mestnem logu: nikomur nič povedati, kdaj, potem bo sreča večja. Saj se tudi čipe ne bi lovile v mreže, če bi se nabralo v Mestnem logu kakšnih 50 radovednežev, ko bi lovil Frone Marinkov. Dan in ura prihodnjega lova sta torej Marinkova uradna tajnost, ki jo bodo golobje zvedele šele tedaj, ko bodo že v mreži, radovedneži pa tedaj, ko bodo golobje že v želodcu. Pravijo, da bodo golobe dobili na mizo prebivalci mestnega zavetišča v Japljevi ulici.

Zagorski krofi in drugo

Zagorje, 4. febr.

»Se mi mudi! Moram se dva tavičent krofov napraviti, petdeset tort, klobas in tako dalje...« Lojze ima zadrego. Bel predpasnik mora pripasati, to bo stopal testo! Tako je bilo prejšnji teden. Prav! Kaj, da bi v Zagorju ne mogli imeti krofov, čeprav jih ne napravi Lojze iz Kisovca.

Za krofe Vam povemo, da so si jih hoteli privoščiti mali dečki, ki so šli k Čobalu v trgovino z listkom za Din 350.—, da prosijo gospodično učiteljico v nujni zadregi na posodo. Pa so jim dali in vprašali še gospodično, ki začudena nič o tem vedela ni. Pa so se orožniki zvedeli, dečke polovili in zasilili, denar rešili pa odkrili, da mast, kjer se je ta krof pekel, sega precej daleč in bo menda iz krofa nastala afera.

Pa še eno vam povemo: da je po krofih nekdo klobuk našel. Klobuk pa je bil last neke dame. Kdo bi rad vedel ime, pa imen ne objavljamo radi.

Kakšni bodo kaj knapovski krofi, ne vemo! 29. januarja so bili zadnjič na delu, 6. februarja pojdejo menda zopet. Malo bo šihot! Separacijo montirajo, pa pravijo, da bodo poltel ves mesec nemoteno delali! Ko bi vsaj to bilo res!

Zenijo se v Zagorju precej. Zadnjo nedeljo je bilo na oklicih 17 parov. Pravijo, da imajo korajžo.

Včeraj smo pokopali najstarejšo faranko iz Zagorja, 93 letno Savško iz »Ajmohthausa«. Prejšnji teden pa smo pokopali dve stari Drnovskovi materi. — V Zadržnem domu so igrali »Stare in mlade«. Na Svečnico so predvajali film iz Jezusovega življenja. Isti film bodo v nedeljo ponovili.

Požar pri Novem mestu

Novo mesto, 4. febr.

V torek zvečer okrog 6 je sirena na rotovžu naznanila, da gori izven mesta. V teku četrte ure so se odpeljali naši gasilci s svojim avtomobilom in motorno brizgalno v smeri proti St. Petru, od koder se je videl žar ognja. Na potu so se orientirali v toliko, da gori v Herinji vasi nad Starim gradom.

Peljali so se do Starega gradu, kjer pa so radi preslabe poti morali dobiti konjsko vprego za brizgalno in iti peš v vas, kjer so takoj stopili v akcijo. Gorel je velik, dobrih 16 metrov dolg skedenj posestnika Gorenca Antona, ki je bil podzidan in se je v spodnjem delu nahajala klet in hlev. Skedenj je pogorel do tal, z njim vred tudi veliko mrve, vse poljsko orodje, trije vozovi in en sod od vina. Živino so k sreči rešili. Škodo cenijo na 50.000 Din. Zavarovan pa je za 20.000 Din. Sodijo da je bilo zažgano.

Novomeški gasilci in kmetje so požrtvovalno delali in požar lokalizirali, da se ni razširil na sosednja, s slamo krita poslopja. Pohvalno moramo omeniti, da je prispelo iz Smolenje vasi okrog deset gasilcev v civilu, ki so se takoj javili poveljniku novomeških gasilcev in tudi požrtvovalno delali in pomagali.

»Tetka na konju.« Kat. društvo rokodelskih pomočnikov je preteklo nedeljo uprizorilo v režiji svojega načelnika prof. Fr. Ažmana komedijo v treh dejanjih »Tetka na konju«. Igra se je sijajno obnesla.

Zadnja seja od ljudstva izvoljenega cestno-okrajnega odbora v Novem mestu v likvidaciji, se je vršila dne 29. januarja t. l. pri članu g. Ivanu Košaku, kateri je prisostvoval tudi okrajni podnačelnik g. Krajšek. Seja se je vršila pod vodstvom dosedanjega načelnika gosp. Brulca, župana ene največjih občin v Sloveniji. Glavni smoter te seje je bil račun za leto 1930, kateri izkazuje sledeče postavke: Dohodki so znašali 933.453 Din 54 par, izdatki 865.472 Din 28 par. Ostanek 27.981 dinarjev 26 par. Seja se je vršila, kakor vedno v tem odboru, ki je skupno deloval tri leta, mirno in složno in se v prav prijateljskem razpoloženju zaključila.

žalne obleke in plašče

za dame in gospode dobite pri trvdki

FRAN LUKIČ, Ljubljana

Največja in najcenejša izbiral

Krščanska dobrotelnost v Trziču

Trzič, 4. februarja.

Februarska številka »Cerkvenega glasnika za tržiško župnijo« prinaša farno bilanco za leto 1930, iz katere posnemamo naslednje: Krščanska dobrotelnost je cvetela kar najlepše. Glavno delo je vršila Vincencijeva konferenca. En del revežev po domovih je obiskovala in obdarjala tudi Elizabetna konferenca. Glavna ustanova Vincencijeve konference je zavetišče in sirotišče na Skali. V dveh hišah vzgajajo št. šolske sestre s požrtvovalnostjo otroke in razbremenjujejo staršem skrb. Le eno nas skrbi: prostori postajajo premajhni. Potreba je vedno več. Že so bili tedaj v preteklem letu, ko smo v sirotišču prenočevali in stalno oskrbovali 54 otrok in opoldne se jih je pridružilo še toliko iz zavetišča, da jih je bilo pri kosilu 90. Ni to malenkost, a z božjo pomočjo in s pomočjo dobrotnikov je šlo. V zaupanju na isto pomoč se bomo v letošnjem letu že najbrž polotili tudi razširjenja poslopij, da bo vse odgovarjalo potrebam in seveda tudi zdravstvenim predpisom.

Za oskrbo Skale smo izdali leta 1930 114.546.60 Din. Niso pa všteti mnogi darovi v blagu. Revežem je Vincencijeva konferenca in farni podporni fond izdal 23.815.50 Din, poleg tega pa še Elizabetna konferenca 4500 Din. To so številke, ki kažejo velike tržiške potrebe, pa tudi veliko tržiško naklonjenost potrebnim.

Kritje za te velike izdatke je dobivala krščanska dobrotelnost le delno od staršev varovancev, večino pa od svojih plemenitih dobrotnikov. Ti dobrotniki so zlasti: Predilnica in tkalnica v Trziču, ki omogočajo, da dobivajo otroci predilniških delavcev v zavetišču zastoj kosilo, gg. lastniki predilnice osebno, Hranilnica in posojilnica v Trziču, mestna občina v Trziču, Ljudska posojilnica v Ljubljani, dobrotelni veni Marijinih družb, darovi družin ob raznih veseljih in žalostnih dogodkih, mnogi posamezniki, ki dele tako, da ve za njihove darove samo Bog in nedolžnih otrok molitev. Tudi kraljeva banska uprava dravske banovine nam je v preteklem letu priznala dobrotelno delo in nam je naklonila večji dar.

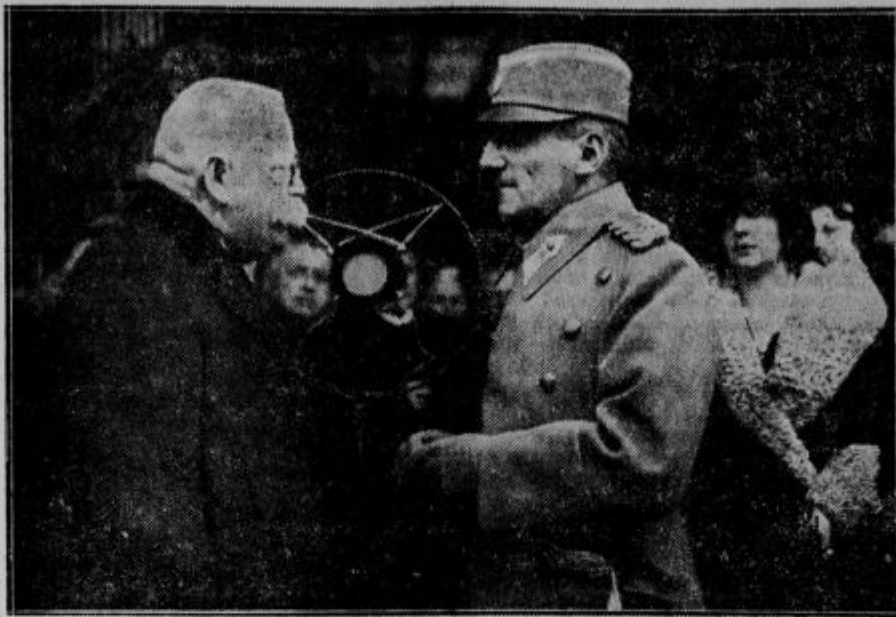
Rokodelski dom Vincencijeve konference se upravlja popolnoma ločeno od Skale. V njem je stalno okoli 36 fantov...

Tako letno poročilo. Veliko dela je skrilega v tem poročilu, ki ga vrši predsednik in celotni odbor za Bog plačaj.

Bloški rojak v Višnji gori

Višnja gora, 3. februarja.

Dne 6. januarja leta 1931. je razobesil na svojo hišo zastavo v čast petim kraljem in sicer: Nadkralju nebes in zemlje, sv. Trem kraljem in na čast kralju Aleksandru — naš 66letni meščan Matija Perušek. Rodil se je na Velikem vrhu

Zagreški župan dr. Srkulj pozdravlja ob slovesu kraljevsko dvojico na kolodvoru.

Kraljevska dvojica ob slovesu od Zagreba.

Golobi nočejo v mrežo

Lov na golobe sredi Ljubljane

Ljubljana, 5. februarja.

Oni dan ali dan prej je ugleden ljubljanski veljak ubral bližnjico od »Belega volka« čez trg, mimo lemenata, na Poljane k »Strajžlu«. Zelo se mu je namreč mudilo in se zato ni peljal s tramvajem, ampak je šel raje peš. Na sredi samega trga pa je ta veljak srečal še imenitnejšega veljaka in spoštljivo snel klobuk (echt Wiener Habig!) ter vzklil: »Hajdijere!« Imenitnejši veljak je prav tako snel klobuk: »Sluga sem, kolega!« Tedaj pa se je zgodilo nekaj presunljivega, prava mala tragedija: iz zraka je nekaj kanilo na plešo prvega gospoda. Kar je kanilo, pa ni bilo ne deževna kaplja in ne snežinka, zakaj bilo je jasno; ampak na spoštljivo plešo je spustil svojo vizitko mimoletelci golob. Oba gospoda nato nista morda občudovala bontona in pa dobre prebave tega goloba, temveč sta se razburila: »So, ein Skandal! Magistrat mora nastopiti proti tem golobom! Nicht wahr, Herr Kolege?«

Oba veljaka sta res spravila golobjo vizitko na magistrat. Magistrat je zadevo »sprejel na znanje in vzel v pretres«, nekateri pa so poskrbeli, da bi vsaj o tej aferi časopisi nič ne zvedeli.

Le kaj naj magistrat sedaj napravi proti golobom? Magistratu je priskočil v zadrugi na pomoč mestni tržni urad. Ta že dolgo z enim očesom ni maral nič slišati o golobih, z drugim pa jih je silno neprijazno gledal. On pa je imel za to razloge in sicer prav stvarne:

Golobi dvigajo na trgu s svojim letanjem velik prah, ki se potem vlega na živila. Trg je omejen na zelo ozek prostor in mora tržni urad porazdeliti prodajalce živil tudi ob škodljivih poslopijih. Golobje je pa mečejo s streh biato na ljudi in na živila. Golobje blato vsebuje prav jedke kislina, ki razjedajo fasade in kipe poslopj.

Zato je magistratni gremij na svoji seji dne 23. januarja sklenil, naj se ti golobi polove, kolikor jih bo mogoče poloviti, in sicer iz higijenskih in estetskih ozirov, da se izboljša higijena na trgu in stavbe obvarujejo škode. Zaradi zadnjega razloga so bili odstranjeni golobi s trga pred Štefanovim domom na Dunaju in z Markovega trga v Benetkah.

Lov na golobe je bil oddan — komu drugemu, kakor najboljšemu ljubljanskemu lovcu na ptice in morda sedaj edinemu, znamenitemu Francu Marinku iz Trnovega. Ta je obljubil, da bo lovil »živale« na mreže, da se ne bo »martalac«.

Danes popoldne je začel Marinkov Frone z lovom. Mož je vnet in sproten lovec. A nemara je davi vstal z levo nogo, nemara je bil prvi, ki ga je srečal zarana, stara ženska, kratko povedano: danes Marinkov Frone ni imel sreče.

Takole ob pol dveh je prinesel na trg mrežo. Najprej si je obrisal očala in pogledal okrog sebe: trg je bil skoraj prazen, torej ne bo nepotrebnih radovednežev. Sredi trga je mrežo lepo razvil na tla in jo skrbno pripravil — vsak golob bi se moral zaplesti vanjo, če bi le stopil nanjo. Iz glo-

boke malhe je izvlekel škarnice in lepo potresel po mreži rumeno koruzo, ah, samo fino koruzo. Golobja pa so čepi na strehi lemenata opazovali moža in si ob pogledu na sladko koruzo oblikovali ustnice, pardon, oblikovali so si kljune.

Frone je stopil malo vstran in gledal in čakal, kdaj golobje prilete. Že se je prikazal prvi, ampak ne golob, temveč prvi radovednež ter stopil Marinku ob stran. Strokovnjaško je pripomnil: »Ne grizejo.

Marenkatov Frone pripravlja mrežo.

kaj?« Frone je nekaj zamrmral, ne, lovec Frone ni hotel radovednežu v brke povedati, da se pri lovu najboljše počuti, če je sam. Ni trajalo dolgo in že je bilo okrog Frone več zija kakor na strehi golobov.

Tako so se občudovali nekaj časa: golobje na strehi in pa zija na trgu.

Frone je obupal: kaj takega, noben golob noče v mrežo! Njemu, staremu ciparju, ki je že toliko cip ujel, samih pravih cip, golobje nočejo v mrežo!

Prav lepo je zažvižgal: »... fiju, ... fiju« S streh lemenata se je dvignil star golobji zamec, za njim celo krdelo golobov. »Ne hodite sedaj blizu mreže!« je krotko prosil Marinkov Frone radovedneže okrog sebe. Golobje so pričeli obletavati mrežo. Pa se ti vzame tam z nasprotnega konca mlad gospodek, naglo mahadrajč s širokim, modrimi hlačami. Vršš... in golobje so bili spet na strehi.

M. 23 (vulgo pri Božiču), fara Bloke na Notranjskem kot dvojček. Sedaj biva že 39. leto v Višnji gori. S svojim trudom in pridnostjo si je zgradil poleg ene hiše še drugo. Znan je skoro po vsem Dolenjskem kot eden najboljših kovaških mojstrov. Lahko rečemo, da je strokovnjak v svojem poklicu. Bil je tudi več časa odbornik in svetovalec mesta Višnje gore, nad 38 let naročnik »Dolmubac« in Mohorjeve družbe. Nad 30 let je bil delavni in podporni član gasilnega društva v Višnji gori. Izkazal se je pri vseh požarih požrtvovalnega. Izvrševal je, čeprav ne izučen, tudi kleparska dela, ker v bližini ni bilo nobenega kleparja. Delal je strešne žlebove in cevi za odtok vode na farni cerkvi, farovžu, na gradu baronice Codelli in več drugim v Višnji gori in okolici. Omenjamo to, ker je to delo pohvale vredno, da do danes ni bilo potrebno še nobenega popravila.

Vrlemu možu, tipu prave stare korenine, želimo še dolgo vrsto let veselo srečno življenje v ponos in blagor vse Višnje gore in okolice. Bog ga živi!

Da ni bil živ pokopan

Bihač, 4. februarja.

Danes bi imeli v Bihaču pokopati 70 letnega učitelja Ahmed bega Ibrahima Pašića, ki je umrl te dni. Opravili so za njim že vse muslimanske pogrebne slovesnosti, ko je nekdo opazil, da je mrlje še gorak. Nastalo je veliko razburjenje. Poklicali so zdravnika, ki je takoj dal Pašića prepeljati v bolnišnico. Tu so ugotovili, da je starčka prijel močan krč in da je to stanje bilo podobno smrti. — Le pazljivost pogrebcev se ima stari učitelj Ahmed beg Ibrahim Pašić zahvaliti, da ni bil živ pokopan.

Moderni zastrupljevalci ljudi

Italijanski konzul glavni tihotapske tolpe, ki je prodajala omamljive strupe

Aleksandrija, 3. februarja.

Ena največjih sramot sodobne družbe je proizvodnja in prodaja omamljivih strupov, s katerimi se lahko živijo svet omamlja in draži, a obenem uničuje svoje živce, ter razkroja svoje duševne in telesne moči. Med te strupe spadajo: kokain, morfin in hašiš. Oblasiti vseh držav sicer strogo zabranjuje prodajo teh peklenskih strupov, vendar brezvestni dobičkolovci te stvari vtihotapljujejo in skrivaj prodajajo nesrečnikom, kateri so zapadli tej strasti. Posebej v Orientu in Egiptu se ti strupi z velikim dobičkom prodajajo. Egiptska vlada neusmiljeno preganja tolpe teh nevarnih tihotapev. Ustanovila je osrednji proizvodni urad za narkotične strupe, ki mu načeluje ravnatelj kairske policije. Veliko število policijskih agentov je vsak dan na delu, vendar se kljub temu vtihotapljuje dnevno ogromne količine tega strupa.

Že dolgo časa egiptska policija zasleduje dobro organizirano tolpo, ki tihotapi in prodaja hašiš. Vsi njeni napori so bili doslej brez uspeha. Pomnožili so finančno stražo ob vsej obali. Postrili so carinske preglede, vendar je bilo vse zaman.

Toda včeraj je na splošno presenečenje bila ta tolpa odkrita in prijeta. Glavni vodja in organizator tihotapske tolpe, ki je radi dobička zastupljala egiptsko prebivalstvo, je bil italijanski konzul v Aleksandriji, Cavaliere Sechi. Tolpo so pa odkrili takole:

Pred nekaj dnevi je na carinarnico v Aleksandriji prišel neki Umberto Signorini, ki je solastnik hotela »Majestic« v Aleksandriji. Prinesel je s seboj uradni dopis italijanskega generalnega konzula v Aleksandriji, zahtevajoč, naj mu na podlagi tega dopisa izroči 400 kg težke zaboje, ki so prišli na naslov italijanskega generalnega konzula.

lata. Izjavil je, da je on uradnik na konzulatu in da so ti zavoji diplomatska pošiljatev, katere carinske oblasti ne smejo pregledovati in zanjo ni treba plačati carine.

Ker pa se je policiji vsebina teh zavojev zdelala sumljiva, je zavoj odprla, preden jih izroči konzulatu. Na največje presenečenje so v zavojih našli 400 kg hašiša. Umberto Signorini so takoj zaprli ter ga začeli strogo zasliševati. Kmalu se je udal, povedal vse člane svoje družbe in označil za poglavarja tihotapev italijanskega konzula Cavaliere Sechia.

Ko so policijski agenti prišli v stanovanje italijanskega konzula, je ta takoj videl, da je igra izgubljena in se je hotel ustreliti. To pa se mu ni posrečilo, kajti z enim strelom se je samo ranil, od drugega strela, ki ga je namenil policiji, ni več prišel, ker so ga zgrabili, ukenili in zaprli.

Kaj pravite?

Svetovni listi so polni slavnostnih, ker je neka armada 24. januarja letošnjega leta zasedla oazo Kufr v Afriki ter v kudem boju znela odpora domačinov. Upornike so ugnali takole: oklopni avtomobili, oklopna letala, strojne puške, topovi in borge kaj se vse — na eni strani. Na drugi strani nekaj stotin jezdcev s puškami in obupom, ko so branili svoj dom. Narodil 80.000 duš so najprej pobili, jih prepeljali na obalo v koncentracijska taborišča, kjer jih imajo pod strogo kontrolo. Na njihova mesta so prišli civilizirani kolonizatorji. Prebivalci oaze Kufr, nikdar nikomur podložni, pa so se branili naprej. In 24. januarja so padli tudi oni. Sredstva moderne kulture so razgnala peščico puščavskih bojevnikov, stotine njih so obležali, stotine so ušli smrti na brzih konjih in v celodnih. Njihovi domovi pa so ostali odprti zmagovalcem. Zene, stari in mladi so čuvli doma črede živine, edino premoženje teh ljudstev puščave. Kaj se je zgodilo z ljudmi, ni poročano. Poročajo pa, da so živino zmagovalci deloma odpetli, deloma uničili. Če ljudi niso razselili, so sedaj zaprti gladni smrti. Berem v listih: »Zmagovalci so ponosni na svoj najnovejši kolonizacijski uspeh.« Lahko so ponosni. Knji dobro je označil duh takega zavojevanja urednik rimske »Tribune«, ki je pod poročilo o zmagi nad Senusi dal natisniti karikaturu preannega konzularja Senusos skupaj s karikaturu Don Sturza, preannega voditelja krščanskega ljudskega gibanja v Italiji. — Hočem reči, da so taka sredstva v boju z afriškimi rodovi karikatura in porog pravi krščanski kulturi, katere je hotel uveljaviti Don Sturza tudi v politiki in diplomaciji. Don Sturza ne bo sram, če sedi zraven preannega Senusa — sta oba črti morale in pravice močnejšega.

Zanimiva dražba

madjarskega železniškega imetja

Osijek, 4. febr.

L. 1915. se je v službi ponesrečil železničar Peter Sedlar iz Zagreba. Madjarske železnice so bile obsojene na plačilo odškodnine, ki je pa Sedlar kljub ponovnim urgencam še do danes ni dobil. Ker se mu je nudila ugodna prilika in ker je imel sodbo črno na belem v rokah, je zasedel pet vagonov železniških prago, ki so last madjarskih železnic. Dne 4. februarja se je vršila dražba omenjenega materiala na osiškem kolodvoru. Izključna cena je znašala 10.000 Din, dočim so prago v resnici vredni 50.000 Din.

Kmetje zasačili cerkvenega tatu

Novi Sad, 4. febr.

Snoči okrog polnoči je šel mimo cerkve v furijah pri Novem Sadu tamkajšnji cerkvenik, ki je šel v cerkvi sumljiv ropot. Takoj mu je prišlo na misel, da bodo najbrže to cerkveni tatovi. Zato je pihel v sosedno kavarno, kjer je sklical par zapoznelih kmetov. Takoj so se vsi skupaj podali k cerkvi in jo obkolili. In so res kmalu našli Vlado Andrina, ki se je skrtil, ko je slišal bližajoče se korake. Vendar je v tem kratkem času že pokradel par dragocenih predmetov. Kmetje so Vlada zvezali in ga z vsemi pokradenimi stvarmi odpeljali na občinski urad, kjer so ga zaprli čez noč. Drugo jutro so ga orožniki odvedli v zaporo novosadskega okrožnega sodišča. Orožništvo je uvedlo obširno preiskavo, da dožene, če ni tudi z drugimi cerkvenimi tatvinami, ki so se v zadnjem času zgodile v Sremu in Banatu, v zvezi prijeli tat.

Grevanje v mrzli vodi

Prepozno obžalovanje

Murska Sobota, 3. februarja.

Neki možakar iz M. je v R-u prodal svinjo. Dobiti je moral precej denarja, ki v vselem razpoloženju se je veselil v gostilni za mizo in je pridno začel nagibati kozarec. Pri veseljem opravihi ni bil sam, marveč so mu pomagali trije prijateljski. Božja kapljica je tekla po grlu, srca so se ogrela in kmalu je odmevala po gostilniški sobi vesela pesem. Priliko je uporabil vaški muzikant. Vse del se je v bližino veselo družbe in je raztegnil harmoniko. Šele sedaj se je začelo pravo veselje. Bratci so kar zaplesali.

Bilhal se je večer. Možakar je potegnil iz žepa denarnico in je poravnal račun. Nato so se prijateljski dvignili. Muzikant jim je moral zaigrati ko-ratnico. Možakarji so merili čisto in prepevali. V hipu je pesem zamrla. Naš možakar se je nekoliko streznil. Postal je žalosten. Očividno mu je bilo žal denarja, ki ga je tako po nepotrebnem izdal. Tovaršem je izjavil, da skoči v Ledavo. Ko so dospeli na most, se je res z vso silo zagnal proti ograji. K reči so ga že pravočasno zadržali. Ko so se oddaljili od vode, so ga spustili.

Možakar ni ničesar več govoril. Tovarši so ga pustili pri miru. Tako so prišli do potoka pred domačo vasio. Ko so bili na mostu, se je v trenutku zasiljal v vodi močan pljuske. Možakar je izginil v vodi. Tovarši so ga preplašeno iskali. Voda ga je zanesla pod most in se je čez nekaj trenutkov prikazal na drugi strani. Prijatelji so pobili za njim in ga po trudoplnem priževanju potegnili iz vode, ki bi mu brez njih pomoči postala grob. Mož je v pijanosti obžaloval zapravljene denar. Mrzla kopel je pa morda popolnoma zgrevala. Da bi bil drugič bolj pameten!

Ljubljanski živež

Tečno in poceni, ne pa najlinejše!

Ljubljana, 5. febr.

Zadnjič smo poudarjali važnost higienskega nadziranja živil in omenjali tudi sodelovanje mestnega tržnega urada. Mestni tržni urad stalno nadzoruje vsa živila, in sicer ne samo na trgu, temveč tudi po prodajalnah, ter pregleduje vzorec posameznih živil. Že letos od 1. januarja dalje pa do danes je poslal v preiskavo 121 vzorcev raznih živil, od teh 53 vzorcev mleka od različnih dobavljancev, 1 vzorec čajnega masla, 6 vzorcev pokalic in sadnih sokov, 44 vzorcev pa raznih mesnih izdelkov, kakor prekajenega mesa, klobas, krvavic in brenovk. Sedaj vrši kontrolo še nekaterih drugih živil. Mestni tržni urad je dosedaj ugotovil šest slučajev slabega mleka. V vseh teh slučajih so morali prodajalci takega mleka plačati po 80 Din takse. V enem slučaju je bil mlekar izročen državnemu pravdnstvu zaradi ponarejanja živil.

Nekateri mesarji še vedno dodajajo v mesene klobase moko. To sicer ni škodljivo in je bilo to dosedaj v Ljubljani kar običajno. Oblasiti pa so zavzele stališče, da mora biti v klobasah čisto meso brez vsake moke. Po pravilniku zakona o živilih so bile še v nekaterih slučajih določene visoke pristojbine in globe, tudi nad 1000 Din.

Vobče je treba priznati, da je ljubljanski trg

na prvem mestu med vsemi kraji v državi. Bel kruh je v Ljubljani sedaj po 4 Din, medtem ko je v Zagrebu in Mariboru še vedno po 4.50 Din. Živiljenjske potrebe se so v zadnjem času pocenile in more kupec dobiti na trgu tudi mesne izdelke še po nižjih cenah, kakor so pa uradno določene in označene na tablah. Čas je že, da se tudi uradno določene cene znižajo. Moramo omeniti, da so Ljubljanci silno razvajeni ljudje in zahtevajo le boljše vrste mesa, samo od zadnjih delov. Zdaj je cena mesa sorazmerno še vedno visoka, zakaj če mesarju ostanejo od živine vedno lepi kosi drugovrstnega mesa, mora ceno prvovrstnemu toliko bolj dvigniti. Konzument si torej s svojo pretrano izbirenostjo sam draži živila.

Prav tako je pri kruhu in moki. Mestni tržni urad stalno nadzoruje, iz kakšne moke je kruh in kakšna moka je v prodaji. Ali kaj pomaga, ko pa ljudje zahtevajo le najfinjši kruh in najfinejšo moko, medtem ko črna kruha in črne moke nihče ne mara. To silno podražuje mletje. Živila bi bila sedaj lahko sorazmerno prav tako poceni, kakor pred vojno, če bi le bili konzumenti tudi manj izbireni. Zato je treba svetovati občinstvu, naj vedno pazi, da dobi le tečna in zdrava jedila (črn kruh je znano bolj tečen, redilen in zdrav, kakor bel), ni pa treba paziti samo na najfinejša!

Ljubljana

Ka' bo danes?

Drama: Zaprt.

Union: Simfonični koncert.

Jakopičev paviljon: Razstava Matije Jame.

Nočno službo imata lekarni: mr. Sušnik, Marjin trg in mr. Kuralt, Gosposvetska cesta 10.

○ Prosvetni večer, ki bi se moral vršiti danes zvečer, se preloži radi koncerta Glasbene Matice na nedeljo 8. febr. ob 8. zvečer v veliki dvorani hotela Union.

○ Razstava slik Matije Jame v Jakopičevem paviljonu ostane odprta samo še nekoliko dni. — Dnevno od 10 dop. do 3 pop.

○ Na simfoničnem koncertu, ki se vrši danes v Unionski dvorani, bo poleg Mozartove simfonije, Lisztovega Tassa. Debussyjevega Preludija izvajal še Ravelov Valček. Ravel je danes najznamenitejši zastopnik Debussyjeve šole in eden najznačilnejših francoskih skladateljev sploh. Pazljiv poslušalec bo takoj lahko opazil, da se je Ravel poslužil s fino ironijo sorodnosti v imenih mojstra valčkov in pa modernista Riharda Straussa, čigar opero »Kavalir z rož« je ponekod tudi parodiral. Ta skladba je v vsakem oziru mojstrovina, ki kaže ženjalnost svojega mojstra. V Ljubljani se bo to pot prvič javno izvajala. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

○ Gledališka predstava v Rokodelskem domu. V nedeljo 8. februarja ob petih popoldne bodo vpriporili igralci Rokodelskega doma velezavno burko »Babilon«. Igra je polna izredno komičnih zapletitajev in bo nudila vsakemu obilo veselja in zabave. Ker je vpriporitev v spretnih rokah g. Fr. Gajete, je pričakovati popolnega uspeha. Opozorjamo, da se predstava vrši v nedeljo popoldne ob petih. Vstopnice se bodo prodale v soboto zvečer in nedeljo popoldne.

○ Predavanje o Potočki zijalki. V petek, dne 6. februarja t. l. se vrši 5. sestanek Prirodoslovne sekcije Muzejskega društva za Slovenijo v predavalnici Mineraloškega instituta na univerzi ob 18. Predaval bo g. prof. S. Brodar iz Celja o svojem letošnjem delu v Potočki zijalki. Kultura, najdena v Potočki zijalki, je že uvedena v mednarodno znanstveno literaturo pod imenom Olševaen. Najdbe v tej jami, ki leži približno 1700 m visoko v pogorju Olševa (Zg. Savinjska dolina), so izrednega pomena za vso človeško prazgodovino. Zanimivo predavanje bodo spremljale skiptične slike. K obilni udeležbi članov kakor tudi sekciji naklonjenega občinstva vabi odbor.

○ »Užitkarji« na odru Prosветnega društva Sv. Kristof. Prejeli smo: Kakor znano deluje na severnem delu Ljubljane, v bežigradskem okraju, marljivo Prosветno društvo Sv. Kristof. V nedeljo sem si ogledal na njihovem odru narodno igro »Užitkarji«. Kljub slabim prilikam, majhna dvorana in oder, je predstava zadovoljivo uspešna. Med igralsko družino, ki jo tvorijo večinoma mladi idealni mladeniči tega okraja, moram zlasti pohvalno omeniti g. Rozmana, ki je tudi to pot pokazal odlične igralske zmožnosti. Predstava bo tudi v prihodnje gotovo privabila še več hvalnega občinstva. Le tako naprej!

NOVO!

NOVO!

Dr. Mih. Opeka:

Knjiga postave

I. zvezek

je pravkar izšla v Prodajalni K. T. D. (H. Nieman) v Ljubljani. Broširana knjiga stane Din 22.—, vezana v polplatno Din 32.—, elegantno vezana Din 40.—. Po pošti Din 1'50 več.

Grip...

Togal tablete

Najzaneslivejše in najhitrejšo sredstvo.
Dobiva se v vseh lekarnah

Maribor

Henri Gheon

Predstavili so nam ga mariborski študentje z njegovo poetično dramo »Sultanova hčerka in dobri vrtnar«, ki je potem s svojimi uprizoritvami v Škofiji Luki, v Trbovljah, v Slovenski Bistrici pokazala svojo stalnost na odru.

Gledališka družina mariborskih študentov uprizori dne 8. februarja 1931 ob 10 v dvorani Prosvetne zveze v Mariboru zopet dve igri H. Gheona, osnovatelja gledališke družine »Les Compagnons de Notre-Dame« v Parizu. Prva je »Parada o hudičevem mostu« 1925, bretonska narodna legenda polna dobrodušnega humorja, ki uvaža v novi način igranja brez realističnega odra in naturalistične ropotije, ki nam ga razlaga konferencier — Peto kolo gledališke družine. Šaljiva legenda o prevaranem hudiču ima vendar svoj resni pomen v mostu, ki ga gradi puščavnik, v mostu v večnost. — »Igra o pohlepem mesarju« (L'Impromptu du charcutier) 1925 dopolnjuje ve. e. r. Sejem, kupčevanje, produciranje, pohlep kapitalizma se tu v grozotni groteski mesarja in njegovega stroja dvigne v klic Petega koleasa občinstvu; »Ali se vam ne zdi, da je treba spraviti stvari v pravi tir?« Gospod in gospa, ki v najrazličnejših variacijah predstavljata množico, in Peto kolo tvori živahen stik z občinstvom, tako da ni več igra oddaljena prilika temveč kos našega vsakdanjega življenja.

E. S.

□ Svečana instalacija novega stolnega dekana dr. M. Vrabčerja bo jutri ob osmih zjutraj v mariborski stolnici. Instalacijske obrede izvrši prevzvišeni vladika dr. Andrej Karlin.

□ Delovno občestvo katehetov, ki poučujejo na kmetsko in gospodinsko nadaljevalnih šolah, se je vršilo včeraj v Mariboru. Delovno občestvo je vodil stolni dekan dr. Maks Vrabčerja. Banskoupravo je zastopal banki šolski svetnik Jože Krošl, ki je imel tudi referat o organizaciji in pomenu kmetsko-nadaljevalnih šol. O metodi in učenem načrtu nauka o krščanskem življenju je govoril duhovni svetnik E. Vračko. Po zanimivi in temeljiti debati so se določile smernice za pozitivno, vzajemno delo na kmetsko in gospodinsko-nadaljevalnih šolah.

□ Na tukajšnji vinarski in sadjarski šoli se je včeraj ob lepi udeležbi gostilničarjev in gostilničarskih sinov otvoril tridnevni kletarski tečaj, ki ga prireja agila mariborska zveza gostilničarskih združenj. S primernim nagovorom je otvoril tečaj zvezi glavni tajnik Peteln. Teoretičen in praktičen pouk je v rokah odličnega mariborskega strokovnjaka prof. Vojske. S tečajem je združeno tudi predavanje o davkih, ki ga je imel združni nadzornik Ignacij Založnik.

□ Mariborski športni velmožje so na svoji zadnji seji glede letošnjih prvenstvenih tekem sklenili sledeče: 15. marca se na Rapidovem igrišču spoprimejo ob 15 Mariborčani in Rapidovci, ob 10 istega dne na Mariborovem igrišču Železničarji in Svobodaši. Dne 22. marca na Rapidovem igrišču ob 10 Rapidovci in Svobodaši, ob 15 pa na Železničarjevem igrišču u Mariborčani in Železničarji. — Dne 29. marca na Železničarjevem igrišču ob 15 Železničarji in Rapidovci. — Dne 12. aprila ob 15 na Mariborskem igrišču pa Mariborčani in Svobodaši. Prvenstvene tekme rezervnega moštva se odigravo vsakokrat kot predtekma.

□ Mariborska Borza dela išče nujno več vničarjev in hlapcev, 1 fotografskega vajenca ter več služkinj, sobaric, varuš in vzgojiteljev.

□ SSK Maraton. Drevi seja upravnega odbora. — Klubov tajnik uraduje dnevno v pisarni od 17—19.

□ Vsi... povabljeni gostje se udeležijo jutrišnje akademike večera, ki ga priredi JKAD Panonija v dvorani Prosvetne zveze.

□ Muzejsko društvo ima v nedeljo, 8. februarja redni občni zbor s sledečim dnevnim redom: poročilo odbora in pregledovalcev računov; udni-na 1931; volitev odbora in slučajnosti.

□ Iz gledališča. V nedeljo, dne 8. t. m. premijera Leharjeve »Čiganske ljubezni«. Solistična mesta odsvira koncertni mojster g. Klima. Dirigira kapelnik L. Herzog, režira D. Truhovič.

□ V mestni posveovalnici bo prihodnji četrtek ob 18 seja mestnega občinskega odbora. Na dnevnem redu je poročilo predsedstva, predlogi in vprašanja in poročila odsekov.

□ Ukinitve akordnih premij. V kurilnici drž. žel. so v smislu nedavnega uradnega razglašja ukiniteli dosedaj veljavne pridnostne premije. Železniški delavci so sprito te nenadne odredbe zelo prizadeli; to tembolj, ker so mnogi že vnaprej na ta račun vršili pri raznih mariborskih trgovcih svoje nakupe. Posredno so s tem prizadete tudi mnoge mariborske trgovke.

□ Mariborski državni nameščenci in upokojenci imajo v nedeljo dne 8. t. m. ob 9 popoldne v dvorani Nabavljalne zadruge drž. nameščencev svoj redni letni občni zbor. Istočasno se vrši tudi občni zbor Samopomoči drž. nameščencev in upokojencev.

□ Lep uspeh mariborskega ženskega društva. Mariborsko žensko društvo je prejelo meseca marca naročilo za opremo osmih kabin na našem drugem luksuznem parniku, ki bo dne 21. t. m. v Splitu krščen na ime »Kraljica Marija«. V kratki dobi treh mesecev je mariborsko žensko društvo izvršilo naročilo ter opremilo vseh osem kabin z ročnimi deli po slovenskih, srbskih, hrvaških in dalmatinskih narodnih vzorcih. Vsa ta ročna dela so se morala žal takoj odposlati, ne da bi jih bilo mogoče preje razstaviti. Lep uspeh je tudi v tem, da se je na parniku doletel mal razstavni prostor, ki bo tujce opozarjal na naše narodne vezanine. Tjaka bo tudi mariborsko žensko društvo pošljalo svoja krasna ročna dela. Ob lepem uspehu naše najprisrčnejše čestitke.

□ V Ameriko sta kamila Viljem F. in Pavel F. Na državni meji so ju potipali in je prišlo na dan, da sta ukradla staremu denarja za 3000 Din in 20 dolarjev. Najprej sta imela čast doživljati razne občutke v Ključavničarski 2, kakor je bilo poskrbljeno, da se bosta vrnila nazaj k svojim staršem v Bačko.

□ Ni ga skoro dneva. Kolarski pomočnik Jakob Krajnc iz Ciglenc je šel v spremstvu svojega bratrance Franca Zela in Martina Bohaka domov. Na cesti sta se Bohak in Zel pričela prepirati in sta se nazadnje še prav počeno spoprijela. Krajnc je hotel braniti svojega bratrance. Tedaj pa je Bohak segel po nožu in prizadel za njim Krajncu občutno rano nad komolecem. Zadevo preiskujejo sedaj varnostni organi.

130 let star vojaški spomenik

L. 1800 postavljeni vojaški nagrobni spomenik na Fužinah razpada

Dev. Marija v Polju, 4. februarja.

Mnogim ljubljancem so Fužine pri Ljubljani zelo priljubljena poldnevna sprehodna točka. Spomladanska narava jih dvigne v ta dehteči, idilični, romantični gaj. Poletna vročina pa nudi v graščinskih parkih šetalcem dovolj hladne sence.

Najbolj živahno je okrog velike noči. Skozi Štepanjo vas k Božjemu grobu in čez bližnjo poljsko pot na Fužine. Izletnik se rad ustavi pred Marijino kapelico sredi novega mostu. Romantičen je raz-

gled s tega mostu na Ljubljano in mogočne betonske zgradbe večje električne centrale, ter slapove pod jezo, ter graščino Baumgarten. Po graščinskih parkih stoji precej starih spomenikov.

Za graščinskim marofom te vodi pot proti umobolnici na Studencu. Ob ogradnem zidu umobolnice pridemo po kakih 30 korakih do zapuščenega, med drevjem skritega, do 130 let starega vojnega nagrobnega spomenika, kakor nam ga kaže slika.

Spomenik je preprost, a vendar umetnina, delo neznanega mojstra. Na pol metra visokem kvadratnem kamnitem podstavku je bila še pred 30 leti marmornata plošča z napisom: »Den biederu Kriegeru verschiedener Nationen die im Jahre 1800 im Nothspitale zu (Kaltenbrunn) starben und hier der ewigen Ruhe geneßten.«

Zgodovina graščine na Fužinah nam pripoveduje, da je bila ob času francoskih vojn leta 1800 v tej graščini zasilna vojna bolnišnica, kjer so umrle ranjence in bolnike pokopavali na tem prostoru v skupno grobnico. Gotovo je torej, da so tu pokopani poleg francoskih vojakov tudi naši ljudje.

Soproga tedanjega graščaka Terpinca je v tisto leto na vseh svetih okrasila spomenik in prižgala sveče. Pozneje, do leta 1800, je oskrboval spomenik dolgoletni graščinski vrtnar Gantar in po njegovi smrti njegova še sedaj živeča 90 letna vdova.

Primarij umobolnice dr. Divjak se spominja, kako so še pred 25 leti vojaški ljubljanske posadke vsako leto na vernih duš dan okrasili spomenik s cveticami in lučicami ter molili pred spomenikom.

Sedaj spomenik razpada, sempatje ga pokriva mah. Da prepreči popolu razpad, je Zveza slovenskih vojakov, podružnica Dev. Marija v Polju, s centralo v Ljubljani, hotela pred leti spomenik popraviti ter ga vzeti v varstvo. Radi pomanjkanja sredstev in nerazumevanja nekaterih, se načrt ni uresničil. Tako bo v nekaj letih ta zgodovinski nagrobnik, ki je znak srčne kulture naših dedov, razpadel. Naj bi se za ohranitev spomenika zavzela celokupna javnost, dalje ZSV, društvo za umetnostno zgodovino ali varstvo spomenikov ter francoski krožek in domača občina. Fužine pa bodo za naprej še bolj privlačna izletna točka ljubljancem.

Dnevna kronika

Koledar

Petek, 6. februarja: Amand, škof; Doroteja; Tit, škof.

Novi grobovi

† G. Ivan Potočnik, administrativni kapetan I. razreda v p. in hišni posestnik v Zgornji Siški, se je dne 5. l. m. v ljubljanski bolnišnici po dolgi bolezni preselil v boljše življenje. Blagi pokojnik je bil rodom Kamničan iz ugledne kršćanske rodbine. Tudi on je bil zaveden in odločen katoličan. Svetila mu večna luč! Težko prizadetim svojem in sorodnikom pokojnega naše globoko sožalje!

† V Ljubljani sta umrla mesar in posestnik v Hrdeckega vasi g. Alojzij Ahlin in prodajalec živil g. Matija Miklavc. Naj v miru počivata! Zaljubljenim rodbinam naše iskreno sožalje!

† V Novem mestu je v ponedeljek umrl g. Ludovik Kalčič, dolgoletni upravitelj tamkajšnje ženske javne bolnišnice. Pokopali so ga v sredo popoldne. Kako je bil pokojnik v mestu priljubljen, je pričala velika množica ljudi, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti. Pokojniku večni mir — hudo prizadeti družini naše iskreno sožalje!

Osebnosti

— V imenik Zdravniške zbornice s sedežem v Brežicah je vpisan dr. Jože Peček.

— Poročil se je v Šoštanj g. Vinko Stropnik z gdnjo Marijo Srebotovo, agnilno delavko v kat. društvih in predsednik Dekliške zveze. Castitamo! — Himen. Poročil se je v sredo, dne 4. febr. g. Ludovik Flirin, sin posestnika in mesarja v Stobu, z gdnjo Ivanko Bergantovo — po domače Friravovo v Krasah pri Moravčah. Bilo srečno!

Ostale vesti

— Proslava 60 letnice pisatelja F. S. Finžgarja. Prosvetna zveza in večljana društva priredijo pisatelju F. S. Finžgarju na predvečer 60 rojstnega dne svečano proslavo, ki bo 8. februarja ob 8 zvečer v veliki dvorani hotela Union. Proslava obsega sledeče točke: Weber: Slavnostna uvertura, orkester — Fr S. Finžgar, Aloa cvete, recitacija. Adam: Tožba, dr. Dolinar: III. venček slov. narodnih, poje mešan zbor Ljubljane, dr. Dolinar: Mlada pota, orkester. — Prof. France Koblar: Delo F. S. Finžgarja, pregledano ob njegovi 60 letnici. Dr. J. Pogacnik, Saležija za 60. god. deklamacija. — Proslavo zaključijo narodna koračnica. Cena: sedeži od 1. do X. vrste 10 Din, od XI. do XXI. vrste 5 Din, balkon 5 Din, galerija 3 Din, stojšča 2 Din. — Člani in članice prosvetnih društev se vlijudno vabijo, da se proslave v kar največjem številu udeležijo. Vsled tega priporočamo, da si preskrbe pravčasno vstopnice v predprodaji v Prosvetni zvezi, Miklošičeva cesta 5.

— Sošolec + Janka Sedeja. Spomnite se sklepa, ki smo ga napravili pred petimi leti v Kopanju: Za vsakim umrлим sošolcem opravilo preostali po tri vs. maše. Ker sem bil zadnjih pet mesecev izmed sošolcev najbližje pokojnemu, se čutim nekoliko primoranega, da na ta sklep vse prijazno opozorim. — Langerhole.

— Razpis kanonikata. Pri lavantinskem stolnem kapitulju je razpisano za čas do 14. marca mesto stolnega kanonika.

— Darilo sv. očetu. Irski katoliki so poklonili sv. očetu za vatikansko sprejemno dvorano preprogo, ročno delo v devetih barvah. Preproga je okrašena s papeževim grbom na sredi, dočim kažejo štiri vogli embleme irske neodvisne države: harfo, tri krome, rdečo roko in zeleni ščit.

— Resen opomin naročnikom »Slovenca«. Poročali smo, da je v Trbovljah 2. febr. umrl rudar Suhadolčan Ivan na zastrupljenju. Pokojnik je bil naročnik »Slovenca« za mesec januar t. l., za februar pa je list odpovedal. S tem je izgubila njegova žena in ostala družina »Slovenčev« posmrtnino 15.000 Din. Tozadevni pravilnik, ki je bil dvakrat objavljen v listu, pa določa, da mora biti naročnica poravnana za isti mesec, v katerem se zgodi smrtni slučaj naročnika. Opozarjamo vse naročnike, da točno v naprej plačujejo naročnino.

— Otvoritev ceste Velenje—Sv. Andraž—Polzela. Preteklo soboto je bila slovesno otvorjena novozgrajena banovinska cesta Velenje—Sv. Andraž—Polzela, v St. Ilju, kjer se cesta cepi na Polzelo, to se zbirali zastopniki raznih gospodarskih korporacij, šolske mladine iz Sv. Andraža in obilo drugega občinstva. Sentilski župnik g. Schreiner je novo cesto blagoslovil in imel primeren nagovor. Nato je bila pretrgana čez cesto napeljana vrveca

in nova cesta, katera je za tamkajšnje kraje neprecenljive gospodarske koristi, je bila izročena prometu.

— Drugi trimesečni kmetijski-gospodinski tečaj na dr. Krekovi gospodinski šoli v Zg. Siški pri Ljubljani se bo pričel 15. februarja in bo trajal do 15. maja. Priglasje sprejema vodstvo šole.

— Tablice za hišne številke. Iz Sv. Lenarta v Slov. gorah nam pišejo: Banska okrožnica vsem občinskim uradom z dne 2.IX. 1930, št. II, 17.984-17 pravi, da smejo hišne številke (tablice), velike 20x15 cm, veljati 22 Din. Pri nas smo pa menda občani drugega kova kakor po drugih občinah, ker skoraj povsod jih občine oddajajo svojim občanom po 25 Din, le mi pri Sv. Lenartu smo tako srečni, da smo morali plačati za en komad 45 Din. Kaj pravite, gospod urednik, če to ni posebna sreča za nas davkoplačevalce v današnji gospodarski krizi?

— Kmetijski tečaj, katere prireja banovina sedaj po deželi, je otvoril v torek 3. febr. v Domalah okr. načelnik g. dr. Ogrin. Trajal bo šest mesecev. Predavanja o živinoreji, zdravstvu, poljedelstvu, živinodržavstvu, sadjarstvu in gozdarstvu bodo imeli priznani strokovnjaki vsak torek in petek od 13—17. Kmetovalci, udeležite se teh za vas važnih predavanj v obilnem številu!

— Sprejem pravnikov v aktivno vojaško službo. Vojno ministristvo sprejme 12 diplomiranih pravnikov v aktivno vojaško službo in sicer v činu sodnega poročnika. Prijave je treba poslati sodnemu oddelku vojnega ministristva do 10. marca. (»Službene Novine« št. 24. od 3. febr.)

— Upokojeno učitelstvo ima svoj predpustni prijateljski sestanek v četrtek, dne 12. t. m. ob 4 popoldne v gostilni »Novi svet« na Gosposvetski cesti v Ljubljani.

— Pri prehlajenjih, hripi, vnetju vratu, za-
breklosti bezgave, živčnih boleznih, trganju v udih dobro dene, ako se s pol kozarcem naravnega »Franz-Josef« grenčice poskrbi za vsakodnevno izpraznjenje črev. Po izjavah vseučiliških klinik se odlikuje »Franz-Josef« voda po zanesljivem učinku ob zelo prijetni porabi. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— Nova mladinska knjiga. Jon Svensson: Pri-gode malega Nennija. V našem tako skromnem in pomanjkljivem mladinskem slovstvu je Svenssonova knjiga pravo pravico razodetje. Staro in mlado čita z največjim navdušenjem to knjižo in brez pretiravanja smemo trditi, da že dolgo nismo imeli tako lepe in privlačne mladinske knjige kakor je ta. Ljubljana, 1931. 187 strani, vezano v eleg. platno, 40 Din. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. — Istotam je izšla priljubljena knjiga: Najdenček Jokec, spisal Kunčič Mirko, 26 Din, vez. 36 Din in Mladost v džungli, spisal D. G. Mukeržij, 30 Din, vez. 40 Din. Dobi se v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

— Veseli otroški glasovi razvedre vsako roditeljsko srce. Toda to veselje se večkrat zgreni. Vlažno vreme in velika razlika v temperaturi šolske sobe in zunanjega mraznega zraka sta čisto vzrok prehlajenju s kašljem in hripavostjo. Ze najmanjši katar more vcepiti mlademu organizmu nevarne klice za poznejše življenje. Treba je torej že pri prvem kašlju jemati sredstva proti temu, in najboljši tako sredstvo je »Kresival«. Otroci ga radi jemljejo zaradi dobrega okusa.

— Ko straši hripa! Ker klice mnogih nalezljivih boleznih skozi usta in grlo prihajajo v naše telo, je nujno potrebno, da ustno duplino razkužujemo kar najbolj pazljivo. To se pa ne doseže temeljito z grgranjem, marveč edino le z Anacot-pastiljami. Raztopite v ustih vsake pol ure ali vsaj vsako uro po eno pastiljo in razkužili boste grlo in usta do zadnjega kotička, do sleherne gubice. Te pastilje rabite na električni, v delavnici, v pisarni, v kavarni, gledišču in kinu, sploh povsod, kjer pridete v dotiko z ljudmi, in bodite prepričani, da imate najboljšo sredstvo proti okuženju.

— Rudolf Sterle, advokat v Ljubljani, se je preselil s svojo pisarno v Pražakovo ulico 13, poleg Zadržne banke.

— Opozarjamo na današnji oglas »Slovenskega lovškega društva«.

ELIDA CREME DE CHAQUE HEURE

Razne sportne vesti

Zagrebski vodilni klubi so ugnali podzvezo. JNZ je na zadnji seji sklenila, da se deli dohodek prvenstvenih tekem že v spomladanski sezoni in ne v jeseni, kakor je hotela podzveza. Zmagali so vodilni, oškodovani bodo pa najbolj manjši klubi, ki so dosedaj živeli na račun večjih. Tako so se revanžirali vodilni, ker so manjši glasovali proti uvedbi lig.

Medmestne tekme so vedno redke sportne dogodke. Posebnost Zagrebčanov so zaradi tega pogoste medmestne tekme. Tako je sedaj sklenjena za 31. maj medmestna tekma Zagreb — Monakovo. V februarju bo pa vršila medmestna tekma Zagreb — Belgrad.

Na zadnji seji Zveze v Belgradu je bilo napravljenih več važnih sklepov. Najvažnejši so dajanje podpor klubom, ki grade igrišča in pa nove izkaznice za aktivne igralce. Klubi, ki grade nova igrišča, dobe od zveze primerno podporo. Ta sklep je važen tudi za naše klube. Aktivni igralci dobe pa nove legitimacije, knjižice, v kateri bodo zabeleženi vsi klubi, za katere je že bil igralec verificiran. S tem bo verifikacija igralcev, ki se selijo, precej olajšana, kajti podzveza bo lahko takoj videla, za kateri klub je bil verificiran. Vsaka zloraba bo izključena.

Marca meseca se bodo vršila ustanovna zborovanja novih podvez, ki bodo imele sedeže v Nišu in Cetinju.

Mednarodne smučarske tekme

Jugoslovanska zimskosportna zveza je sklenila, da izvede v dne 20. do 24. februarja velike mednarodne smučarske tekme v istem obsegu, kakor so bile nameravane prvotno. V Bohinju je zapadlo prošli teden dosti snega in je nastopil mraz, tako da upajo, da bo vendarle uspelo izvesti te tekme.

V nedeljo se pa vrši v Bohinju državno prvenstvo v smučem teku na 30 km. Klubi morajo prijaviti tekmovalce do petka. Startne številke bodo zrebali že v soboto. Start bo pri hotelu Sv. Janez. Zanimanje za to prireditelje je zelo veliko in je napovedan iz Zagreba celo poseben vlak. Tudi udeležba s strani tekmovalcev bo velika. V naprej napovedovati je težko, ker bodo nevarni konkurenti Bohinjski, zlasti Godec. Za te je domač teren velika prednost. Ker velja za državno prvenstvo kombinirano tekmovalstvo, to je tek 30 km, skoki in tek na 50 km, je letos težko napovedovati, kdo si bo priboril časten naslov prvaka.

Razpis vztrajnostne smuške tekme na 50 km za prehodni pokal, ki jo bo priredil dne 15. februarja 1931 Mariborski smučarski klub pod pokroviteljstvom župana gospoda dr. Al. Juvana. Tekmovalci se bo po pravilih JZSZ. Pravico do udeležbe imajo vsi pri JZSZ verificirani člani. Prijave se sprejemajo do 14. februarja 1931 do 12 pri tajniku kluba, Jurčičeva 8, trgovina Stojec. Prijavnina znaša za tekmovalca 10 Din. Naknadne prijave proti dvojni prijavnini se bodo sprejemale najpozneje pol ure pred startom. Dohod iz postaje Kuse, Zrebanje, razglasitev proge in zdravniški pregled vseh tekmovalcev se bo vršil 14. februarja 1931 ob 20 v Ruški koči. Start in cilj v Ruški koči. Start 15. februarja ob 9. — Darila: Klub, katerega član bo zmagovalce, prejme prehodni pokal, ki ga je poklonila trdka Meinel-Herold in diploma. Pokal bo prešel v končno last kluba, kateri ga po svojih tekmovalcih trikrat zaporedoma oziroma petkrat v presledkih pribori. Plasirani tekmovalci 1—6 bodo prejeli sledeča darila: 1. posebno darilo pokrovitelja župana g. dr. Juvana. 2. Kip smučarja. 3. Klubsko plaketo v etulju in smučke. 4. Zlato klubsko plaketo in smučke. 5. Srebrno klubsko plaketo in palice. 6. Bronasto klubsko plaketo. — Razglasitev rezultatov in razdelitev daril se bo vršila 15. februarja ob 19 v hotelu »Zamorec«.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Petek, 6. februarja: 12.15 Plošče (arije svetov. pevcev - operni potpourri) — 13.00 Čas, plošče, borza — 17.30 Radio orkester — 18.30 P. dr. R. Tominec: Postanek redovniških naselbin — 19.00 Prof. dr. L. Sušnik: Francoščina — 19.30 O mleku (Krekova gospod. šola v Zg. Siški) — 22.00 Sahovska ura, B. Pleničar — 20.20 Večer historične glasbe, prenos iz Zagreba. Predava dr. Bogdan Plamenac. — 22.00 Casovna napoved in poročila.

Sobota, 7. febr.: 12.15 Plošče (mešan program). 12.45 Dnevne vesti, 13. Čas, plošče, 17.30 Radio orkester, 18.30 Dr. Reya: Nekaj o vremenu. 19. Dr. France Veber: Poglejve iz filozofije. 19.30 Ga. Orthaber: Angleščina. 20. Prenos družabnega večera ruskih oficirjev iz oficirskega doma. 22. Casovna napoved in poročila.

Drugi programi

Sobota, 7. februarja.

Belgrad: 12.45 Opoldanski koncert. 17. Radio orkester. 19. Jazz orkester. 19.30 Rim. 20. Prenos opere. — Zagreb: 17. Radio orkester. 20. Prenos opere iz Belgrada. — Budapest: 12.45 Koncert vojaške godbe. 17.40 Pevski kvartet. 19.25 Koncert orkestra. — Dunaj: 12.05 Opoldanski koncert. 17.15 Koncert. 20.15 »Boccaccio«, opera. 23.10 Večerni koncert. — Milan: 12.15 Pestrta glasba. 19.30 Pestrta glasba. 20.45 Prenos opere. — Praga: 19.20 Poljudna glasba. 20.30 Kvartet. 22.20 Moravska Ostrava. — Langenberg: 17. Popoldanski koncert. 19.45 Vesel večer. 24. Plošče. — Rim: 12.45 Lahka glasba. 17. Orkestralni koncert. 20.45 Prenos opere. — Berlin: 20. Koncert orkestra. 21.10 Kabaret. — Katowice: 17. Prenos nabožne glasbe. 18.30 Nabožni koncert. 23.15 Plesna glasba. — Toulouse: 18.30 Plesna glasba. 19. Popevke. 21. Koncert. — Mülbacher: 19.45 Nemška ljud. pesmi. 22.35 Plesna glasba. — Mor. Ostrava: 16.30 Koncert. 19.15 Praga. 22.25 Radio film. Plesna glasba. Leipzig: 16. Mladinska ura. 19.30 Oskar Nedbalov večer. 21.10 Kabaret.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

DRAMA.

Začetek ob 20.

Petek, 6. februarja: Zaprto.
Sobota, 7. februarja: MERCADET. Red A.
Nedelja, 8. februarja: Ob 15: PRINCEZKA IN PASTIRČEK. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven. — Ob 20: TRIJE VASKI SVET. NIKI. Izven.

Ponedeljek, 9. februarja: Zaprto.

OPERA.

Začetek ob 20.

Petek, 6. februarja: Simfonični koncert v Unionu.
Sobota, 7. februarja: NINA NANA, PUNČKA MOJA! Balet Figurine. Red E.
Nedelja, 8. februarja: Ob 15: FAUST. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven. — Ob 20: DIJAK PROSJAČ. Premijera. Izven.
Ponedeljek, 9. februarja: DIVJI LOVEC. Proslava 60 letnice pisatelja F. S. Finžgarja.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Petek, 6. februarja: Zaprto.
Sobota, 7. februarja: Ob 20: LJUBIMEC. Ab. A. Kuponi.
Nedelja, 8. februarja: Ob 15: ALADIN. Otroška predstava pri znanih cenah. — Ob 20: CIGANSKA LJUBEZEN. Premijera.

PTUJSKO GLEDALIŠČE

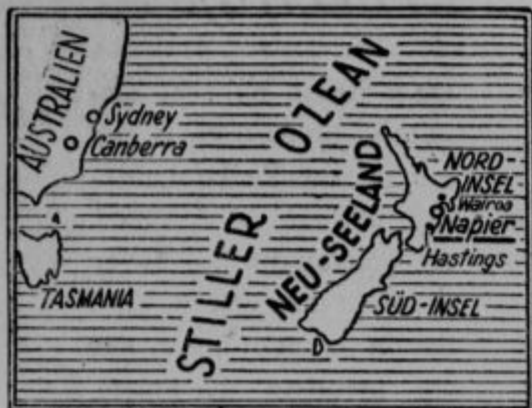
Ponedeljek, 9. februarja ob 20: »CIGANSKA LJUBEZEN«. Gostovanje maribor. gledališča.

Iz društvenega življenja

Domače. »Poslednji mož«, vesoligro v treh dejanjih vprižori v nedeljo dne 8. februarja ob 3 popoldne v Društvenem domu Katoliško izobraževalno društvo

Grozote potresa na Zelandiji

Celi kraji se pogrezili — Ljudstvo blazni groze

Zemljevid Nove Zelandije.

London, 5. februarja.

Biagosklovljena Zelandija je postala prizorišče najbrazupnejšega razdejanja in smrti. Dežela je izpremenila svoje lice. Cela mesta so izginila. Na mnogih krajih se je pogreznila zemlja, rt Bluff Hill pri Napieru je izginil — požrlo ga je morje. Reko Rangitiki je zajel ogromen usad, nakar je voda poplavlila vso okolico pri Mangareki.

Med najbolj prizadetimi središči se nahaja Hastings. Tu je bilo posebno veliko žrtev na glavni poti, ki se je popolnoma podrli. Z nekega okna se visi mrtva ženska, ki se je hotela rešiti s skokom, pa so jo stisnile ruševine. V neki knjižnici je potres presenetil učence nekega zavoda ter je dvajset izmed njih zasulo.

Reševalna dela so skrajno otežkočena, ker so ceste zasute in neprehodne. V Napier je dospelo pet letal, ki so se spustila čisto nizko in metala na tla razna pomožna sredstva in razkužila. Tu ne stoji več niti en dimnik ne ognjišče. Od strahu napol blazno prebivalstvo hiti proti 70 km oddaljeni Waipukari. Strašne tragedije so se odigrale na tehnik in v bolnišnici Jellicoe. Streha tehniškega instituta je padla sredi pouka na učence in učitelje; žrtve so težke. Dva učitelja sta še živa pod razvalinami. S podeželja so prihitele matere, ki v smrtnem strahu poizvedujejo za svojimi otroci, ki so bili vloženi v mestu.

V bolnišnici Jellicoe je večino bolnikov in osebja zasulo. Strešnice, ki so bile v prvem strahu zbežale in se rešile, so potem pobitele nazaj in začele junaško reševati bolnike. Mnoge izmed njih so našle poleg bolnikov svojo smrt, ko so nadaljnji potresni sunki podrli, kar je še stalo.

Junaško so se obnašali tudi kaznjenci, ki so jih proti častni besedi izpustili.

Potres je v Napieru popolnoma porušil novo gledališče, ki je veljalo za najlepšo zgradbo na Novi Zelandiji. Enaka usoda je doletela lepo presbiteriansko cerkev sv. Pavla, ki so jo šele pravkar zgradili. Napierska katedrala je popolnoma porušena, da na obnovi ni misliti. Vse banke in tiskarne so porušene. Tribune na dirkališču so izpremenili v bolnišnice.

Zdravniki so vso noč izvrševali operacije pod

milim nebom; mnogim so morali odrezati nogo ali roko.

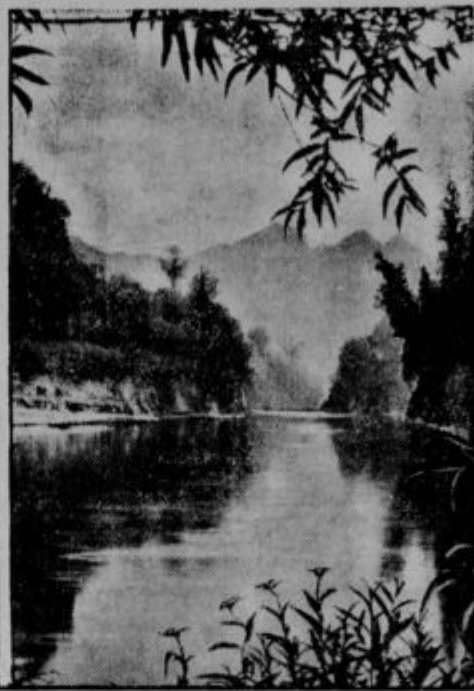
V Hastingsu so izkopali izpod razvalin nekega skladišča devet še živih delavk.

Višje semenišče v Naoriju se je podrlo, a stara zgodovinska cerkva z zvonom je ostala nepoškodovana, kar se zdi pravo čudo.

Sodijo, da se nahaja potresno središče na odprtem morju pred Napierjem. Severni del Nove Zelandije je igrača naravnih elementov. Vulkana Ruapalm, ki je oddaljen od Napierja do sto kilometrov, in pa njegov sosed Earuruho neprestano bljujeta lavo. Od vznožja ognjenika Earuruha proti severu se razteza cel pas majhnih vulkanov. Doslej so mislili, da je Auckland mnogo bolj izpostavljen elementom ko Napier, a to mnenje se je izkazalo kot zmotno.

Novozelandski pokrajinski prizori. Levo zgoraj: Ledenik v notranjosti otoka; levo spodaj: Ogromne črede ovac, glavni vir novozelandskega blagostanja; desno dolina Vangemui.

Ostanki predpotopnega slona v Južni Srbiji

Skoplje, 4. februarja.

V vasi Nerezi blizu Skoplja je profesor skopljanske filozofske fakultete dr. Peter Jovanović našel zanimivo odkritje. Posrečilo se mu je izkopati del glave s čeljustmi predpotopnega sesalca, ki ga znanost nazivlje »Mastodont«. Mastodonti so

predpotopne živali iz vrste slonov. V Ameriki so jih odkrili več in dognali, da so bili čez 4 metre dolgi in do 3 metre visoki. Južna Srbija, ki na tem polju obeta še mnogo zanimivih razkritij, je s to najdbo postala sloveča. Profesorji skopljanske fakultete se zelo trudijo, da bi odkrili znamenitosti, ki jih krije v sebi zemlja Južne Srbije. Zato delajo učne ekskurzije daleč naokrog. Tako je tudi prof. dr. Jovanović v družbi dveh inženjerjev napravil izlet proti selu Nerezi, kjer je zapazil, da iz zemlje moli nekaj belega, kakor apno. Profesorja je to zelo zanimalo, posebno, ker mu je bilo znano, da je nekdanj vsa ta kotlina bila pod vodo, sedaj pa jo pokrivajo velike plasti peska.

Ko si je dr. Jovanović ogledal beli predmet od blizu, je takoj videl, da to ni apno, kakor je najprej mislil, ampak da je to ogromna kost. O svoji najdbi pa obema tovarišema ni rnil besedice, ampak je šel za njima proti domu. Drugi dan se je v družbi prijateljev vrnil s potrebnim orodjem in začel odkopavati. Kopali so previdno. Trud je bil bogato poplačan. Izkopali so ogromno čeljust predpotopnega sesalca »Mastodont«, na kateri je bil ohranjen še mlečen zob, širok četr metra. Čeljust je bila dobro ohranjena, posebno če pomislimo, da je preteklo na tisoče let, odkar je ležala v zemlji.

Dragoceno najdbo je dr. Jovanović dal prenesti v svoj kabinet na fakulteti. Doslej niti v Južni Srbiji niti nikjer drugje na vsem Balkanu ni bilo našli sledov predpotopnih sesalcev, radi česar je ta najdba tem zanimivejša.

Ali trpite na zaprtju?

Gnjilobo, vrenje, vetrove naglo odstranjujejo Artin-dražeje. — Dobivajo se v vseh lekarnah. — Vsebinska škatlca 8 Din, zadošča za 4—6 krat.

Dr. Bruno Lange, berlinski fizik, ki je iznašel postopanje za pridobivanje elektrike iz solnčne toplote. Če se to posreči, stojimo na pragu ogromnega preobrata v elektrotehniki.

Kulturni obzornik

Knjiga postave

Naša nabožna literatura zadnja leta zelo narašča po delih visoke kvalitete. To je znamenje čedalje večje potrebe po oživljenju intenzivnega življenja v svitu verskih resnic, da bi v blaznem pehanju našega stoletja za golimi časnimi dobrinami ne usahnili viri čistega človečanstva.

Osnovni stebri nraštvenega življenja, kakor odgovarja od Boga ustvarjeni razumni naravi, so sinajske zapovedi božje, ki so obenem nujna podlaga pravega družabnega reda. Zato je zelo hvalje vredno, da je dr. Mihael Opek a zamislil serijo treh knjig »Knjiga postave«, v katerih bi razložil deset božjih zapovedi v obliki govorov, ki jih je o tem predmetu imel v stolnici v Ljubljani. Zdej imamo pred seboj prvi zvezek, ki obravnava prve tri zapovedi, nanašajoče se na čiščenje, ki ga je človek dolžan svojemu Stvarniku.

Tudi ta knjiga Opekovi govori nosi pečat temeljite bogoslovne predelavnosti, logične sklenjenosti misli in prepričevalne dikcije brez pathosa, pač pa z ono resnobo, ki je svojska resnično asketičnemu duhu. Nič manj ko vsi ostali Opekovi govori so tudi ti govorjeni iz večnosti v naš čas z vsemi njegovimi problemi, bolečinami in potrebami. V tem pogledu opozarjamo na primer na izvršno označbo sodobnega brezverstva in verskega indiferentizma; na pretresljivo sliko obupa in povrnitva do Boga; na one strani, ki razkrivajo nesamelnost praznovanja, ki baš v brezverskih krogih danes z vso silo bohoti. Z isto silo učinkujejo izvajanja, ki predočujejo važnost praznovanja božjemu čiščenju in počitku namenjenih dni, kar obvaruje človeka in družbo popolnega zasužnjevanja pod gnoto in gole zemeljske vrednote. Pri razno-trivanju druge božje zapovedi ima avtor za obsedbo

krive prisega pa za grdo pregreho in navado preklinjanja besede izredne moči. Tako je vse delo solidno, kleno in toplo, tako da nadaljevanje pričakujemo z veliko željnostjo.

(Knjiga je izšla v založbi H. Ničman v Ljubljani in stane 22 Din.) —e—

Februarska »Mladika«

Magajnova povest iz zagrebškega življenja »Gornje Mesto«, ki jo prinaša »Mladika« v nadaljevanjih, je morda najbolj privlačna med vsemi, kar jih je kdaj ta list objavil. Mladi pisatelj podaja življenje, kakršno se dan današnji pred našimi očmi odigrava, njega lepe in senčne strani so s finim čutom za kontrastiranje obdelane. Vgledljajenje v skrivnosti človeške duše in vmes grobi gnoti ter nagonski čini, ki se s hladnim cinizmom izvršujejo, so v protipostavljanju naravnost odlični prikazani. Tragičnost, ki leži že v skrajno ozkih mejah možnosti življenja, v katerih pa je obupno veliko neuspeha in nepopravljivega, se harmonično družijo s sentimentalno verno potezo, ki zre v sanjsko megleno, a vsekakor boljše bodočnosti. Magajnova povest je povest ljubezni in povest krivice, povest, katere jedro je tako strašno in tako lepo slovensko, da mora našega človeka s svojo minotnostjo prevzeti in s svojo grozo pretrpeti.

Socialno in toplo človeško je Mara Husova napisala svojo črtico »Dom materinega srca«. Pesmi sta prispevala Vinko Žitnik (Tihoo hrepenenje) in Jože Berkopec (Polnoč je tajna). Silvo Kranjc nadaljuje velezanimivo pripovedovanje o potovanju »Pred štiri sto leti iz Ljubljane v Carigrad«, Bogdan Kozak pa »Iz zdravniških doživljanj«. Iz knjige znamenitega norveškega pisatelja Johana Bojerja »Die Lofotfischer« priob uje A. Šerko odlomke, ki utegnejo čitatelje njegovih potpisnih črtic iz severnega ledenega morja, ki jih je priobčeval v lansk »Mladiki«, zelo zanimati. Johan Bojer je pisatelj, s katerim se bomo Slovenci v kratkem pobliže seznanili, saj nam obeta »Lepo-

Trbovlje

Občinska kopalnica in pogrebni zavod. Svoji čas se je mnogo zabavljalo čez ti dve občinski podjetji, češ, da sta nepotrebni. Da pa bodo vsi poučeni o stanju teh podjetij, podajamo finančno stanje koncem decembra 1930. — Pogrebni zavod: Bilanca z dne 31. dec. 1930: aktivna 202.508,56 Din, pasiva 202.508,56 Din, torej je občina z zavodom gospodarila prav z uspehom, saj je plačala vse prejšnje dolgov. Podjetje je sedaj popolnoma aktivno. — Kopalnica: Od 23. junija 1930 do 31. decembra 1930 je stanje sledeče: dohodki 21.988 Din, izdatki istočasno 24.437 Din, primankljaj 2449 Din. Ta primankljaj pa je nastal zadnje tri mesece preteklega leta, ker žive občani radi premogovne krize v velikem pomanjkanju in to v splošnem. Zato je tudi kopalnica slabo obiskana. Poleg tega pa je dejstvo, da imajo ljudje za vse poprej denar, nego za čiščenje telesa.

Ljutomer

Hermelin je pri nas redka žival. Že lansko zimo, pa tudi letos so par teh živalic videli na Cvenu. Predlansko zimo jih je prignal glad. Poleti žive ob Muri med vrbljem, pozimi ob skednjih in parmah. Tudi vidra se tu in tam prikaže ob Muri v »Sigetec« in »Klmešec«.

Za olajšanje socialne bede in brezposelnosti skrbimo tudi v Ljutomeru. Zadnja seja občinskega zastopa je sklenila, poleg postavke 1500 Din, ki je v proračunu 1930 odobrena za ubožni sklad, dati temu skladu iz proračunske postavke 1930 za kmetijski sklad iz zadnje četrtine 2742 Din, skupno torej 4242 Din, to je 1 odstotek vseh izdatkov. Za leto 1931 se k proračunski postavki 1500 Din doda iz kmetijskega sklada še 4185 Din, skupno 5685 Din, to je 1 odstotek vseh izdatkov.

Igro »Sinovo maščevanje ali spoštuj očeta« ponovi Prosvetno društvo prihodnjo nedeljo popoldne v Katoliškem domu. Po igri predpustna burka »Dve teti«.

slovna knjižnica« Jugoslovanske knjižarne še letos celoten prevod njegovega slavnega romana »Lis-seljenci«. — Dr. Janez Plečnik ima spet svoj originalni kotiček »Iz anatomije«. Topot obravnava »Pomembnost dihanja za zdravo življenje«. Samosvoj jezik tega pisatelja zasluži zares pozornost čitateljev in dasi se morda kateremu ne bo zdel baš posnemanja vreden v vsaki stvari, mu gotovo ne bo žal, da se je s tem nenavadnim poljudno znanstvenim pisateljem in njegovim jezikom seznanil. — Nadaljuje se prevod romana »Ko so hrasti šumeli« R. S. Minclova v B. Vdovičevem prevodu iz rušine. — Še enkrat naj čitatelj pogleda, koliko krásnega in odličnega čtiva mu je »Mladika« natrosila v svoji februarski številki, pa bo gotovo prepričan vzklilnil, da je »Mladika« list, ki je desetkrat vreden svojega denarja.

Pa to še dolgo ni vse. Našteli smo le zabavnejše oziroma leposlovno čtivo. A skoraj polovica razkošnega zvezka je posvečena pouku in praktičnim stvarim. Tako čitamo v »Pisnem polju« o verskih razmerah na Bolgarskem (Jan Sedivy), o novih knjigah, krasno tolmačenje slik, ki jih zvezek prinaša (že nešteto krat je bila pohvaljena zares smotno in umetniško vzgojna izbira slik — topot vidimo Petra Brueghela starejšega »Kmetisko žetnivanje«, Ferdinanda Hodlerja »Mlinarja, njegovega sina in osla«, svetovnoznan Karla Spitzwega »Knjižni molje ter 2 slike za cerkvi v Avbru in na Sv. Višarjih našega domačega umetnika Toneta Kralja). — Po okrogli zemlji — koš drobnih zanimivih novic.

Pod zaglavjem »Družina« srečamo spet dobri znaniki Milico Grafenauerjevo (Iz duhovnega življenja družine) ter Stefanijo Humekovo (Kako shranjujemo živila). Kuharica, smešnice in uganke zaključujemo list. O ugankah upamo prinesiti v kratkem poseben članček. — Opozarjamo na na notico na evitku »Pogačarji in črnokuharji«, ki bo gotovo zanimala mnoge, ki so zasledovali nedavno časopisno bitko o tej stvari.

Lützow-Holms in Riiser-Larsen, norveška letalca, ki hočeta odkriti nove antarktične pokrajine.

Jesenice

Samoumor. Tovarniški delavec Janez Dovžan, star 27 let, se je na Savi pri Jesenicah iz neznanega vzroka obesil. Doma pa je bil iz Dovjega.

Drama. Opereta »Grofica Marica« se je vpri-zorila v teku petih tednov devetkrat. Ali more katero drugo društvo na deželi pokazati tolikšen uspeh? Tudi zadnja vpri-zoritev na Svečnici je prila-bila polno občinstva. Za pustno nedeljo pa dram-ski odsek zopet nastopi z velikim presenečenjem.

Kino. V sredo 11. marca ob 8 zvečer se bo v Krekovem domu predvajal kulturni film: »Potova-nje vzdolž Evrope, od Londona do Carigrada, z aeroplanom«.

Škofia Loka

Sola. Te dni so bila oddana pri novi šoli ostala razpisana dela. Inštalacijo vodovoda je prevzela tvrdka Pičman iz Ljubljane. Elektromonterska dela pa je prevzelo podjetje Hainrichar. Naprava centralne kurjave sicer še ni oddana, vrše se pa po-gajanja. Prevzela jo bo najbrž ljubljanska tvrdka Korn.

Poroka. V nedeljo popoldne se poročita v tu-kajšnji župni cerkvi g. Janez Kumer, gostilničar v Zmincu, in gdnca Tončka Peternel, trgovska po-močnica. Gdnca Tončka Peternel je bila vnetá de-lavka prosvetnega društva. Obema častitamo!

Slovenec. Zlasti »deljska številka«, se je Ločanom zelo prikupila, posebno zaradi lepe ilu-strirane priloge in poučnih ter premišljenih član-kov in radi nizke cene, tako da ga Ločani in oko-ličani prav radi kupujejo. Le tako naprej!

Garažo namerava zgraditi avtobusno podjetje A. Ješe.

Pot v jama na Ljubniku je bila te dni dovršena.

Kranj

Vsak Francoz pozna sijajno komedijo, »Advo-kat Patelin«, ki jo je po neki francoski farsii iz 15. stoletja napisal Brueys, ki je živel v 18. stol. V nemškem jeziku jo je priredil Otto Kirchgeorg. V slovenščino jo je prevedel dr. Joža Pogačnik pod naslovom »Prefrigani pliči« (ali »Odvetnik Patelin«). Privrkat jo bo igral »Ljudski oder« v Kranju in sicer v soboto dne 7. febr. točno ob pol 9 zvečer in v nedeljo 8. febr. točno ob pol 4 popoldne. V nedeljo bo začela predstava ob pol 4 radi tega, ker zvečer gostuje »Ljudski oder« z »Veroniki Deseniško« v Škofji Loki. Igra spada v začetek dobe razvoja klasične francoske komedije in je žela na svetovnih odrih vsespovsd velikan-ske uspehe. Občinstvu se obeta večer prav lepe zabave. —

Št. Jernej na Dolenjskem

Čudno zimo doživljamo letos. Teloh, resa, mar-jetice in zvončki cveto.

Na »markirah«, to je banske takse na živinske potne liste, je plačala šentjernejška občina od maja do decembra, torej v osmih mesecih, nad 30.000 Din. Celo leto bi zneslo to približno 45.000 Din, ko-likor znaša približno šolski proračun brez stanari-ne in kuriva učitelstvu ter katehetskimi nagrad.

Čadram

Preteklo nedeljo smo obhajali na zelo sve-čan način 10 letnico, odkar deluje pri nas kot župnik g. Franc Hohnjec. Najprej so svojemu žu-pniku-katehetu izrazili hvaležnost šolski otroci, ki so tako lepo okrasili za slovesnost šolske sobe. Pevec in pevke cerkvenega pevskega zbora in pa domačega prosvetnega društva pa so priredili pri-ljubljenemu duhovnemu očetu podoknico. Ob tej priliki je župan občine Okoško g. Franc Štor s prisrčnim nagovorom izročil slavlencu diploma častnega občanstva, ki mu jo je podelil občinski odbor in znak hvaležnosti za njegovo plodonosno delovanje v cerkvi ter izven cerkve v katoliških prosvetnih in gospodarskih organizacijah, pa tudi v občinskem odboru in okrajnem cestnem odboru, kjer zavzema mesto podnačelnika. Pa tudi občinski odbor opložitniške občine je izrekel domačemu go-spodu župniku ob 20 letem jubileju mašništva in 10 letnici župnikovanja najtoplejšo zahvalo ter naj-prisrčnejše čestitke. Dal Bog, da bi naš gospod župnik v istem smislu in dosedanj vnmemo še dolga vrsto let deloval za dobro naše čadramske župnje.

Slovenska Krajina

Dolnja Lendava, 2. februarja.

Včeraj je dobila največja župnija v Slovenski krajini novega župnika in sicer v osebi bivšega po-slanca, vnetega javnega delavca in gorečega du-hovnika — Ivana Jeriča. Dolnja Lendava se je v polni meri zavedla tega važnega dne. Novega dušnega pastirja je sprejela z veliko slovesnostjo in ljubeznijo. Novega župnika je inštaliral g. deka-nijski upravitelj Ivan Baša iz Bogojine. Pri slo-vesnostih so bili navzoči gg.: Klek Jožef, bivši narodni poslanec, ki je bil g. Jeriču vedno mentor, dr. A. Farčnik, okrajni načelnik, kapetan Marko-vič, komandant mesta, dr. Fabjani, sodni pred-stojnik, dr. Klar, zdravnik, Neubauer, župan itd. V novem dušnem pastirju so dobili vsi Lendav-čanje kakor Slovenci tako Madžari pravega očeta. Prepričani smo, da bodo imeli veselje z njim. Prav tako pa tudi njemu želimo, da bi našel med svojimi verniki popolno zadovoljnost in bi vse dolga leta vodil k srečnemu večnemu smotru.

Koks za kovače in centralne kurjave

iz angleškega premoga

75 Din za 100 kg pri večjem odjemu popust franko plinarna nudi

LJUBLJANSKA MESTNA PLINARNA

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-30 Din ali vsaka beseda 30 par. Najmanjši oglas 1. 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo!

Službe iščejo

Prodajalka

večja mešana in manu-fakturne stroke, želi mesto kjerkoli. Naslov pove oglasni oddelček »Slovenca« pod št. 1210.

Starejša kuharica

išče službo za lažje delo in manjšo plačo. Ponudbe pod »Stanovitna«.

Trgovski pomočnik

18leten Primorec, išče službo kjerkoli v speciji, steklarstvu in železnini. Gre tudi par mesecev brezplačno. - Naslov: Uprava v Mariboru.

Dekle

z dežele želi preprosto službo v Ljubljani ali na deželi. Naslov v upravi pod št. 1267.

Službodobe

Hlapec h konjem

se išče. I. Č., Dalmatinova št. 15.

Razpis

Oddamo s 1. marcem t. l. sledeča mesta:

1. Urednika »Lovca«.
- Zahteva se akademska naobrazba in strokovna usposobljenost.
2. Mesto društvenega tajnika in
3. upravitelja lista.
- Tajnik mora biti izvešan v društvenih poslih, upravitelj pa več administracije in ekspedicije lista. Mesti tajnika in upravitelja se lahko združita

Plača po dogovoru. Zahtevke je navesti v prošnji.

Pismene ponudbe do 20. februarja t. l. na »Slovensko lovsko društvo«, Ljubljana, Komenskega ulica 19. Osebnostne intervencije brez poziva izključene!

S. L. D.

Sprejme se takoj

en samski žagar k eni venecijanki. Plača po dogovoru. Josip Celestin, žaga in mlin, Sv. Jurij ob I. ž.

Trgovskega učenca

pridnega, zvestega in marljivega, s primerno šolsko izobrazbo, rabi za takoj trgovca Pavel Stergar, Sevnica 207.

Pouk

Čamernikova šoferska šola

Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avto). Prva oblast. koncesionirana Prospekt zastoni. Pišite ponil!

Krojači, šivilje!

Agilnim šiviljam in krojačem z lepim vedenjem, ki se hočejo izobraziti v krojenju in občejanju s strankami, se nudi možnost, da nastopijo kot krojitelji oziroma krojiteljice. Za nešivilje lahek sistem krojenja. Ponudbe na Strokovno krojno učilišče, Ljubljana, Stari trg št. 19. Nov tečaj 9. februarja.

Objave

Izjava!

Podpisana nisem plačnica za nikake dolgove ali plačila, ki bi jih kdorkoli napravil na moje ime. - Josipina Grabrijan, Krakovska ulica št. 10.

PREKLIC. Podpisani izjavljam, da nisem plačnik dolgov, katerekoli bi napravila moja žena Suzana Ratajč. Franc Ratajč, Jesenice-Fužine.

Stanovanja

Štirisobno stanovanje v bližini sv. Jožefa, z vsem komfortom, oddam takoj. Naslov pod št. 1162

Šivilja

išče sobo — poceni ali brezplačno — s štedilnikom. Šiva moško perilo in vse ženske obleke. Poštena in opravlja tudi hišna dela. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1238.

Soba

s posebnim vhom, električno razsvetlavo, parketom, meblirana, se takoj odda gospodu. Naslov pri upravi pod št. 1267.

Sobico oddam

gospodu. — Poizve se v upravi »Slovenca« pod št. 1245.

Poizvedbe

Lelja Marija

iz Ščavnice pri Gornji Radgoni naj se javi takoj na naslov: Golenko, Beograd, Kralja Milana ulica 3/II.

Izgubil sem

kos sivega usnja z naštim okrasom in četrt metra rujave svile. Prosim najditega, da vrne proti nagradi. — Vahtar, Karlovska cesta 8/II.

Posestva

Nova vila

štiristanovanjska na prodaj v bližini sv. Kristofa. Pojasnila pod »Ugodna lega 24«.

Proda se parcela

obsegajoča 400 m², v neposredni bližini pokopališča Sv. Križa, po ugodni ceni. — Naslov v upravi lista pod št. 1266.

Enodružinska hiša

se takoj proda za 26.000 dinarjev. Dve sobi, kuhinja in pritlikline; vrt za zelenjavo. Krita z opeko. Potrebno samo polovico kupnine. Avgust Fabjančič, Senovo, Rajhenburg.

Posestvo

hiša z velikim sadnim vrtom, 3 orali gozda, štiri merniki posetve njiv, pri cesti, oddaljeno 1 uro od postaje Grosuplje, na prodaj. Cena 32.000 Din. Šmuc Alojz, Lipljene, Turjak.

Vabilo na občni zbor

Osrednje vinarske zadruge za Jugoslavijo v Ljubljani

P. Z. Z. O. Z.,

ki se bo vršil v ponedeljek, dne 16. t. m. ob 7 zvečer v zadrugi pisarni Kongresni trg št. 2, oziroma v slučaju nesklepčnosti pol ure kasneje ob vsaki udeležbi.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1930.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

ODBOR.

Hiša naprodaj

trisočna, s stalno vodno močjo in s prostorom za poljubno obrt, blizu kolodvora, v sredi vasi, v večjem industrijskem kraju. Cena 36.000 Din. Cenjene dopise na Alojzij Sevnik, Radomlje pri Kamniku.

Kupimo

Kupim

vsako množino starih avto gumi plaščev, ki za Vas niso več rabljivi. — »Prešern, tovarna čevljev, Kranj«.

Glasba

Klavirje

in pianine prodaja in izposoja tudi na obroke: Warbinek, Ljubljana, Gregorčičeva ul. 5, v bližini Glasbene Maticice.

Prodamo

Zdrav krompir

več vagonov, prodaj — Proda d. z. o. z., Ljubljana.

Dva autobusa

znamke Fiat in Škoda, dobro ohranjena, prodaj Auto prometna družba v Ljutomeru.

Jabolčnik

dobre kakovosti prodaja in razpošilja od 50 litrov naprej A. Birgmayer, Maribor, Meljski dvor.

Namočeno polenovko

najboljšo se dobi pri: I. Buzzolini, Lingarjeva ul.

Koruzo za krmo

oddaja najceneje veletrgovinsko žito in moko A. VOLK, LJUBLJANA, Resljeva cesta 24

Sirite »Slovenca«!

Ako kupite radio aparat ne pozahite pogledati

Lumophon

aparate. - Generalni zastopnik za celo Jugoslavijo: Dipl. Ing. Maller Bela, Subotica, Petrogradska 8.

† Globoko užalošeni javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je Vsemogočni poklical našo preljubljeno soprogo, sestro, teto in svakinjo, gospo

Lojzko Premelč

po dolgi in mučni bolezni, prevideno s tolažili svete vere, dne 5. svečana ob ¼4 zjutraj v boljšo bodočnost.

Pogreb blage pokojnice bo v soboto 7. svečana ob ¼4 popoldne iz hiše žalosti v Zagorju na farno pokopališče istotam. Zagorje, dne 5. svečana 1931.

IVAN, soprog. HELENA, MARIJA, sestre - in ostali sorodniki.

V neizmerni žalosti naznanjamo pretužno vest, da je naš iskreno ljubljani soprog, skrbni oče, brat, stric in svak, gospod

Ivan Potočnik

admin. kapetan I. kl. v pok. in hišni posestnik

dne 5. februarja t. l. ob 12 po dolgi, mučni bolezni, previden s svetotajstvi, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb draga pokojnika bo v soboto dne 7. februarja 1931 ob ¼5 popoldne izpred mrtvašnice Splošne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, Zg. Šiška, Kamnik, dne 5. februarja 1931.

Žalujoča soproga MARIJA z otroci in ostali sorodniki.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš iskreno ljubljani soprog, oče, stari oče, stric, svak in tast, gospod

Matija Miklavc

prodajalec živil

dne 5. februarja po dolgi, mukepolni bolezni, previden s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb draga pokojnika bo v soboto, dne 7. februarja 1931 ob 4 popoldne iz hiše žalosti, Vodovodna cesta 43 (jama), na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 5. februarja 1931.

Žalujoči ostali.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

ZAHVALA. Za premnoge dokaze iskrenega sočutja povodom smrti naše predrage soproge, mamice, sestre, tete, svakinje, gospe

Viktorije Pristovšek roj. Götzl

kakor za poklonjene krasne vence in cvetje, se tem potom vsem najtopleje zahvalujemo. — Posebno zahvalo smo dolžni gg. zdravnikom, prečast. g. prof. dr. Kotniku, čč. sestram usmiljenkam, gg. pevcem, učiteljskim zborom tukajšnjih šol, ter profesorskemu zboru ženske realne gimnazije ter končno vsem tovarišem, prijateljem in znancem od blizu in daleč, ki so nepozabno pokojnico v tako častnem številu spremili na njeni zadnji poti.

V Ljubljani, dne 4. februarja 1931.

Žalujoče rodbine: Pristovšek, Götzl, Suhadolnik.

Zahvala

Za globoko sočustvovanje ob smrti mojega ljubljene brata

Matije Peklarja

župana, gostilničarja, posestnika itd.

izrekam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pristrčno zahvalo, ker so ga spremili v ogromnem številu na njegovi zadnji poti. — Posebej se zahvaljujem g. vlad. svetniku in sreskemu načelniku dr. Ipavcu, ki se je osebno udeležil pogreba. — Najpristrčnejša hvala mnogi preč. duhovščini od blizu in daleč, posebno g. kanoniku in dekanu Čičku za poslovljene, ganljive besede ob odprtem grobu. — Hvala tudi vsem ostalim mnogim govornikom, vsemu učiteljsstvu in občin. odbornikom župnije Sv. Jakob v Slov. goricah za polnoštevilno udeležbo. Najlepša hvala tudi domačemu pevskemu zboru, otrokom šentjakobske šole in pevskemu društvu »Luni« iz Maribora za lepe žalostinke. — Hvala vsem za mnoge vence, katere ste darovali. Sv. Jakob v Slov. goricah, 3. februarja 1931.

Dominik Peklar, žalujoči brat — in ostali sorodniki.

V globoki žalosti javljamo vsem, ki so ga poznali, da je prestalo biti po dolgem trpljenju zlato srce našega predobrega očeta, dedka, brata, strica in svaka, gospoda

Jakoba Keržana

polic. nadzornika I. reda v pokoju.

V njegov zadnji mirni dom ga polože v soboto 7. februarja 1931 in se bo vršil pogreb ob 3 popoldne izpred mrtvašnice Splošne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu. V Ljubljani, dne 5. februarja 1931.

DORA, hčerka. IVANA JUVAN, sestra. MARKO, vnuk. FRANCKA, nečakinja.

Mestni pogrebni zavod.

Potrži globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš srčno ljubljani soprog, sin, brat, stric in svak, gospod

ALOJZI AHLIN

mesar in posestnik

v sredo dne 4. februarja ob ¼11 zvečer, po kratki, mukepolni bolezni, previden s tolažili svete vere, bogu vdano umrl.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v petek dne 6. februarja 1931 ob ¼4 popoldne iz hiše žalosti, Hrdeckega vas 48, na pokopališče k Sv. Križu, kjer se položi truplo v rod-binsko grobnico k večnemu počitku.

Ljubljana - Hrdeckega vas, dne 5. februarja 1931.

Marija Ahlin roj. Pečar, soproga — in ostali sorodniki.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.